

Από τη ζωή των Ελλήνων στη Μ. Βρετανία

© Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών
(Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου
74 100 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310 77605, 77635
Fax: 28310 77636
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Από τη ζωή των Ελλήνων στη Μ. Βρετανία

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., ΡΕΘΥΜΝΟ 2004

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ- ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών» συγχρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στα πλαίσια του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ II και η υλοποίησή του ανατέθηκε στο «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης. Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΣΥΛΛΟΓΗ ΥΛΙΚΟΥ

Χάρης Μεττής, Μαργαρίτα Λουκά, Βασιλική Μπερνίκου, Απόστολος Ζήσιμος, Φωκίων Γεωργιάδης, Γιώργος Γιάγκου, Μαρία Κωνσταντινίδη, Αντώνης Αντωνιάδης, Γλαύκος Βιολάρης, Νίκος Παπανικολάου, Ανδρέας Στυλιανού, Σοφία Παπουτσίδου, Παναγιώτα Κουντάκη, Αγγελική Δεληγιάννη, Σάββας Παυλίδης

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΥΛΙΚΟΥ

Μαργαρίτα Λουκά, Απόστολος Ζήσιμος, Φωκίων Γεωργιάδης, Σοφία Παπουτσίδου

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μαργαρίτα Λουκά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαργαρίτα Λουκά, Μιχάλης Δαμανάκης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βαγγέλης Παπιομύτογλου, Νατάσα Αντωνάκη

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΟΜΑΔΑΣ

Ειρήνη Φιλιππάκη - Warburton

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

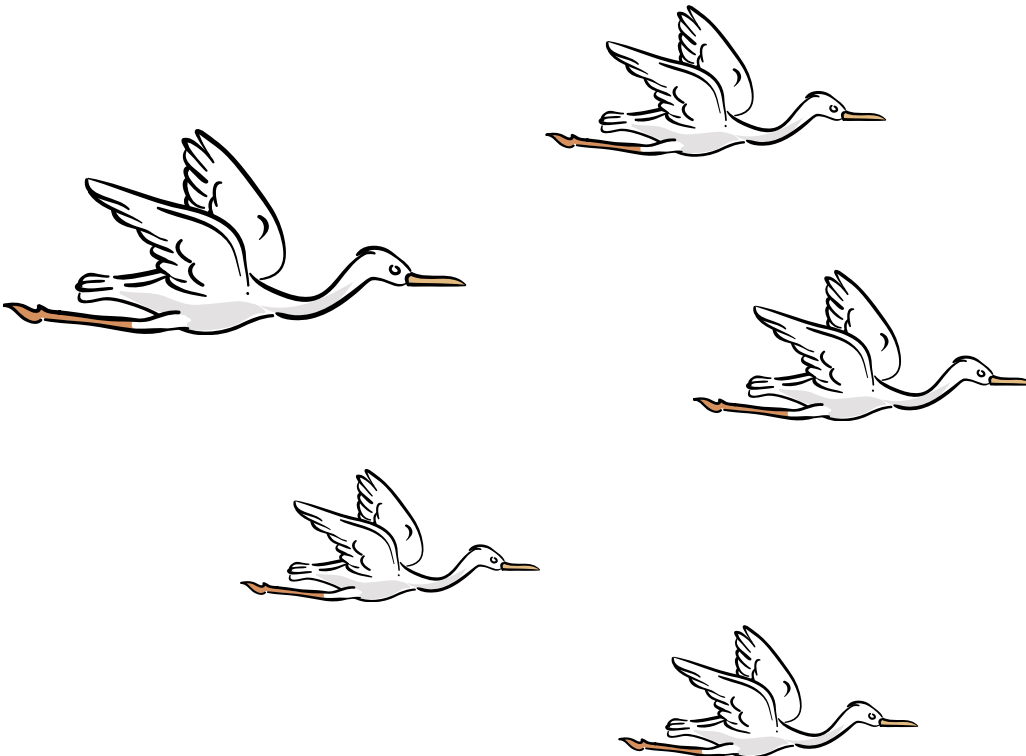
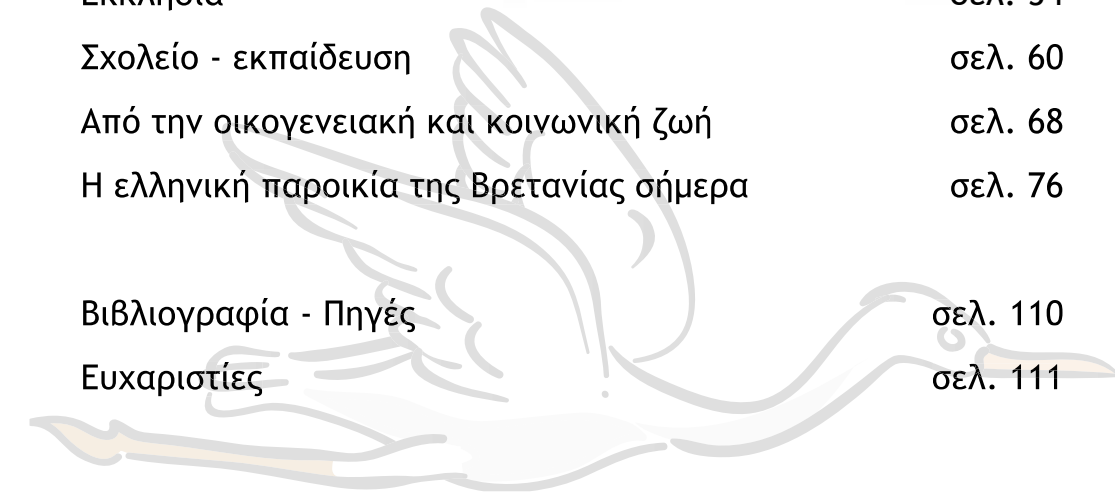
Μιχάλης Δαμανάκης

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Πρόλογος	σελ. 6
Οι πρώτοι ταξιδιώτες	σελ. 10
Οι πρώτες ελληνικές κοινότητες	σελ. 24
Απόδημοι Ελληνοκύπριοι στη Βρετανία	σελ. 30
Από την επαγγελματική ζωή	σελ. 46
Εκκλησία	σελ. 54
Σχολείο - εκπαίδευση	σελ. 60
Από την οικογενειακή και κοινωνική ζωή	σελ. 68
Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα	σελ. 76
Βιβλιογραφία - Πηγές	σελ. 110
Ευχαριστίες	σελ. 111

Πρόλογος

Ο ελληνικός λαός σε καμιά φάση της ιστορίας του δεν έζησε σ' έναν και μόνο γεωγραφικό χώρο. Πάντα ήταν διασκορπισμένος σε περισσότερους γεωγραφικούς χώρους: αρχικά στη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα και αργότερα στις πέντε ηπείρους. Μ' αυτή την έννοια ο ελληνισμός, ως πολιτισμική και ιδεολογική έννοια, δεν εξαντλούνταν ποτέ στον ελλαδικό ελληνισμό, αλλά ήταν κάτι περισσότερο.

Με βάση την ιστορική εξέλιξη των απανταχού Ελλήνων, οι ιστορικοί τείνουν να διαφοροποιούν τον ελληνισμό σε «ελλαδικό ελληνισμό», και «ελληνισμό της διασποράς», όπου ο τελευταίος διακρίνεται στη συνέχεια σε «ιστορικό ελληνισμό της διασποράς» και σε «μεταναστευτικό ελληνισμό της διασποράς» ή αλλιώς «απόδημο ελληνισμό».

Στο πλαίσιο του προγράμματος Παιδεία Ομογενών, αντικείμενο του οποίου είναι η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στη διασπορά, ακολουθήσαμε τη διαφοροποίηση «ιστορικός ελληνισμός της διασποράς» και «απόδημος ελληνισμός» και επιδιώξαμε να εξετάσουμε τη σχέση του με τον ελλαδικό ελληνισμό, δηλαδή με το εθνικό κέντρο. Για το σκοπό αυτό οργανώσαμε μάλιστα ένα διεθνές συνέδριο από 4 έως 6 Ιουλίου 2003 στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, με θέμα: Ιστορία της Νεοελληνικής Διασποράς: Έρευνα και διδασκαλία.

Ένα από τα συμπεράσματα αυτού του συνεδρίου είναι, ότι ο ελληνισμός της διασποράς διαθέτει τη δική του ιστορία, η οποία διασυνδέεται τόσο με την ιστορία της Ελλάδας, όσο και με τις ιστορίες των χωρών διαμονής. Η ιστορία της νεοελληνικής διασποράς δεν έχει ακόμα επαρκώς διερευνηθεί και δεν διαθέτουμε έγκυρες ιστοριογραφικές μελέτες για όλες τις ελληνικές διασπορές. Αυτό το ιστοριογραφικό «έλλειμμα» μας δημιούργησε σοβαρές δυσκολίες, όταν αποφασίσαμε και επιχειρήσαμε να συμπεριλάβουμε στο εκπαιδευτικό υλικό, που αφορά στην ελληνική ιστορία και στον ελληνικό πολιτισμό, και την ιστορία των Ελλήνων της διασποράς. Γι' αυτό αποφύγαμε να προχωρήσουμε στη συγγραφή ιστορικών εγχειριδίων και προτιμήσαμε τη συγγραφή ενός ή δύο «Λευκωμάτων» ανά χώρα διαμονής, τα οποία καλύπτουν παραδειγματικά τους ακόλουθους τομείς της παροικιακής ζωής και ιστορίας: μετοίκηση και εγκατάσταση των Ελλήνων σε κάθε χώρα, οικογενειακή ζωή και κατοικία, εκκλησία, εκπαίδευση, κοινότητες, αγορά-εργασία, παροικιακές οργανώσεις, ενημέρωση - επικοινωνία, γράμματα και τέχνες, πολιτική ζωή.

Τα περιεχόμενα των «Λευκωμάτων», όπως τα ονομάσαμε συμβατικά, είναι ενδεικτικά-παραδειγματικά και δεν εγείρουν το αξίωμα να λειτουργήσουν ως συστηματικά ιστορικά εγχειρίδια. Ο παραδειγματικός χαρακτήρας των περιεχομένων σηματοδοτείται από τον ίδιο τον τίτλο των βιβλίων. Δεν λέμε «Η ζωή των Ελλήνων στο/στη...», αλλά λέμε «Από τη ζωή των Ελλήνων στο /στη...».

Βασική επιδίωξη των κατά χώρα «Λευκωμάτων» είναι να προσφέρουν στους μαθητές των τελευταίων τάξεων του Δημοτικού και των τάξεων του Γυμνασίου κάποια ιστορικά αλλά και συγχρονικά στοιχεία από τη ζωή των παροικιών και να τους βοηθήσουν να γνωρίσουν στοιχειωδώς την ιστορία της παροικίας τους, τη θέση και το ρόλο της στην κοινωνία της χώρας διαμονής, καθώς και τη σχέση της με άλλες ελληνικές παροικίες και με την Ελλάδα.

Η σχέση του υλικού κορμού - δηλαδή εκείνου του ιστορικοπολιτισμικού εκπαιδευτικού υλικού που είναι κοινό για όλους τους ομογενείς μαθητές σ' όλες τις χώρες και που αναφέρεται κυρίως στην ελληνική (ελλαδική) ιστορία, ανοίγοντας ωστόσο «παράθυρα» προς τις ιστορίες της διασποράς καθώς και προς τις ιστορίες άλλων λαών - και του περιεχομένου των «Λευκωμάτων» είναι αλληλοσυμπληρωματική.

Η ιστορία του ελλαδικού κέντρου, από τη μια, και η ιστορία της διασποράς, από την άλλη, δημιουργούν μια εν δυνάμει συμβολική σύνθεση που φαίνεται να ανταποκρίνεται στη διπολιτισμική ταυτότητα των ομογενών μαθητών της διασποράς.

Κατά πόσο αυτή η εν δυνάμει σύνθεση μετατρέπεται στην εκπαιδευτική πράξη και στον εσωτερικό κόσμο των μαθητών σε πραγματική σύνθεση, δεν εξαρτάται μόνο από το εκπαιδευτικό υλικό, αλλά και από: τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της κάθε παροικίας και της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης, την εκπαιδευτική πολιτική της χώρας διαμονής, την εθνοκεντρική - ελλαδοκεντρική ή μη παρέμβαση του κέντρου (της Ελλάδας) στη διασπορά και προπάντων από τους δασκάλους.

Μιχάλης Δαμανάκης
Επιστημονικός Υπεύθυνος
του προγράμματος Παιδεία Ομογενών

Διασπορά των Ελλήνων ανά γεωγραφικό χώρο

Πόλεις στη Μ. Βρετανία με σημαντικό αριθμό Ελλήνων.

Αγαπημένοι μου φίλοι,

Ανεβείτε στα φτερά μου, ελάτε να πετάξουμε στο χρόνο, να πάμε πίσω στο παρελθόν και μπροστά στο μέλλον, να φτερουγίσουμε πάνω από τις πόλεις και τα χωριά αυτού του μακρινού νησιού, όπου η μοίρα μάς έταξε να ζούμε.

Ελάτε ν' ανοίξουμε παλιά σκονισμένα συρτάρια, να βρούμε φωτογραφίες και ντοκουμέντα, να βρούμε τα χνάρια των Ελλήνων σ' αυτή τη γη, κι έτσι όλοι μαζί, προσεκτικά, να περπατήσουμε στα βήματά τους, συνοδοιπόροι και φίλοι.

Να θυμόμαστε πάντα, φίλοι μου, ότι μόνο όσοι γνωρίζουν καλά το παρελθόν και την ιστορία τους μπορούν να χτίσουν με σιγουριά το μέλλον τους!

Καλή πτήση
Πελαργίνος

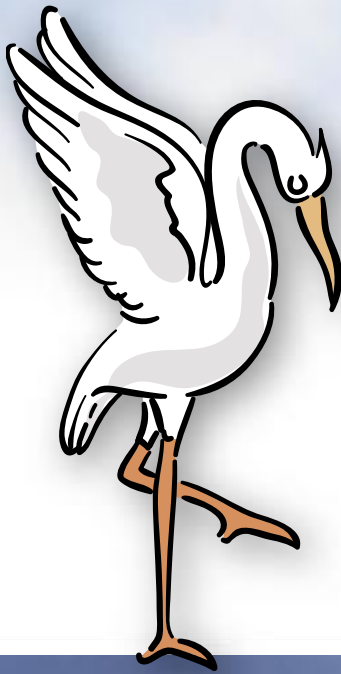

Οι πρώτοι ταξιδιώτες

1800
π.Χ.

Πρώτος μας
σταθμός, το φημισμένο
Στόουνχεντζ
(Stonehenge)...

Στις πέτρες του Στόουνχεντζ
βρέθηκαν χαραγμένα σύμβολα
που μοιάζουν με αυτά που είχαν
πολιτισμοί της
αρχαίας Ελλάδας
και της μινωικής
Κρήτης. Για
παράδειγμα,
βρέθηκαν χαραγμένα
σχήματα που μοιάζουν
με μινωικά διπλά
τσεκούρια.

Μινωικός
διπλός
πέλεκυς.

Στο Στόουνχεντζ
βρέθηκε επίσης
χαραγμένο ξίφος που
μοιάζει με μυκηναϊκό
ξίφος.

Μυκηναϊκά
ξίφη.

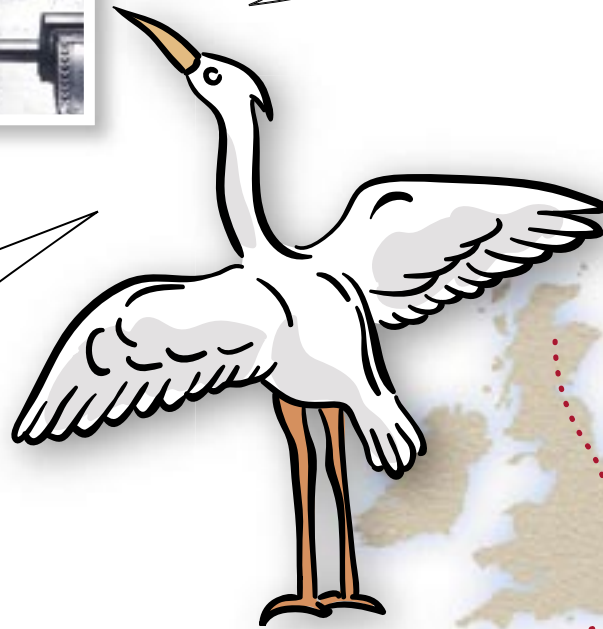

400
π.Χ.

Βρισκόμαστε τώρα σε μια πόλη στη Νότια Γαλλία, τη **Μασσαλία**. Σ' ένα από τα όμορφα κτίρια της πόλης αυτής υπάρχει ένα **άγαλμα**. Κοίταξέ το και διάβασε την επιγραφή.

Αλλά ποιος είναι αυτός ο **μυστηριώδης άνδρας** και τι σχέση έχει με τη Βρετανία;

Ο Πυθέας ήταν ένας σοφός αστρονόμος, μαθηματικός και γεωγράφος. Με εντολή του βασιλιά της Γαλλίας ξεκίνησε τον 4ο αιώνα π.Χ. από τη Μασσαλία, πέρασε το Γιβραλτάρ, τις ακτές της Ισπανίας και της Γαλλίας και έφτασε με το καράβι του στο Κεντ. Από εκεί ταξίδεψε με τα πόδια σ' ολόκληρη την ανατολική Βρετανία και επέστρεψε στο Ντόβερ.

100
μ.Χ.

Πρόσεξε αυτό το μικρό σανδάλι που βρέθηκε το 1974 στον ποταμό Τάμεση. Βρίσκεται στα υπόγεια του Μουσείου του Λονδίνου.

Φαίνεται ότι Έλληνες ζούσαν στη Βρετανία τα χρόνια των Ρωμαίων.

Στις ρωμαϊκές λεγεώνες υπηρετούσαν και αρκετοί Έλληνες, άλλοι ως στρατιώτες και άλλοι ως τεχνίτες και δούλοι.

Στο ίδιο μουσείο υπάρχει κι ένα φυλαχτό από τη ρωμαϊκή περίοδο στη Βρετανία. Το φορούσε ένας Έλληνας στρατιώτης που τον έλεγαν Δημήτριο, για να τον προστατεύει από μια επικίνδυνη αρρώστια, τη χολέρα.

Στο φυλαχτό διαβάζουμε μια ευχή γραμμένη στα ελληνικά: «Θεέ μου, φύλαγε τον Δημήτριο...».

Το φυλαχτό του Δημητρίου.

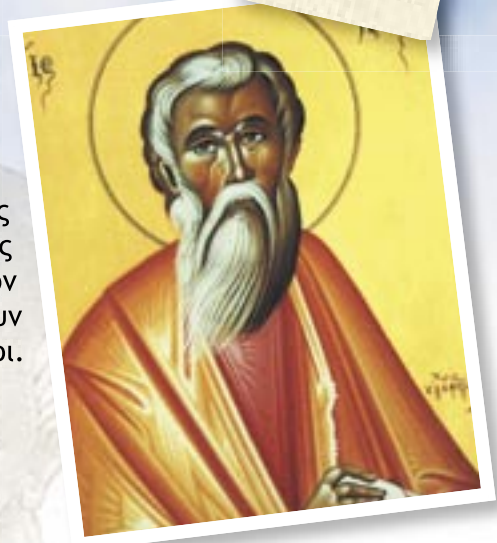
Οι πρώτοι ταξιδιώτες

100
μ.Χ.

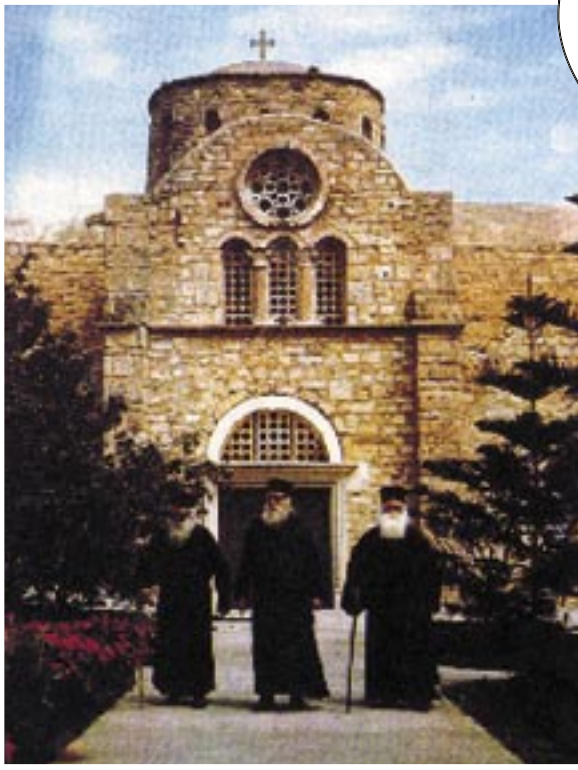

Ο άγιος Αριστόβουλος (ελληνική αγιογραφία).

Ο άγιος Αριστόβουλος όπως τον απεικονίζουν οι Άγγλοι.

Τέσσερις αιώνες μετά τον Πυθέα ένας άλλος Έλληνας ταξίδεψε στη Βρετανία. Ήταν ο Αριστόβουλος ο Κύπριος, αδελφός του Αποστόλου Βαρνάβα. Σκοπός του ταξιδιού του ήταν να κηρύξει το Ευαγγέλιο.

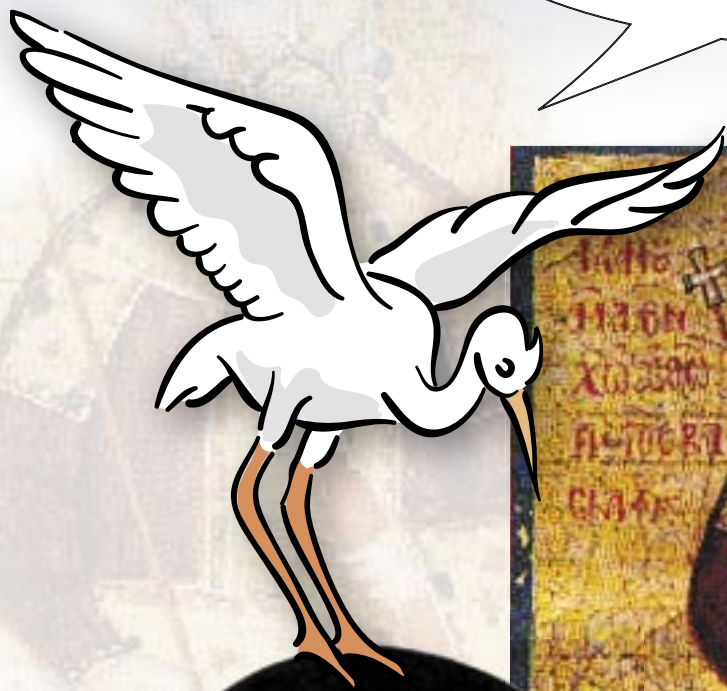
Το Μοναστήρι του Αποστόλου Βαρνάβα, στη Σαλαμίνα της Κύπρου, πριν από την τουρκική εισβολή (1974).

Το 1400 μ.Χ., όταν κινδύνευε η Βυζαντινή Αυτοκρατορία, ο Μανουήλ Παλαιολόγος συνάντησε τον Άγγλο βασιλιά Ερρίκο Ε΄, για να του ζητήσει βοήθεια.

Ερρίκος Ε΄.

Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος (χειρόγραφο, Εθνική Βιβλιοθήκη Παρισιού).

Οι πρώτοι ταξιδιώτες

1453
μ.Χ.

Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, το 1453, πολλοί Έλληνες έφυγαν από το Βυζάντιο και εγκαταστάθηκαν σε διάφορα μέρη. Στη Βρετανία όμως εγκαταστάθηκαν πολύ λίγοι. Ανάμεσά τους κι ένας απόγονος του τελευταίου βυζαντινού αυτοκράτορα, ο Θεόδωρος Παλαιολόγος.

Τάφος της οικογένειας των Παλαιολόγων στο ελληνικό κοιμητήριο του Νόργουτ (Norwood) στο Νότιο Λονδίνο.

Στο Αβαείο του Γουεστμίνστερ είναι θαμμένος και ένας από τους απογόνους του Θεόδωρου Παλαιολόγου.

Έλληνες πρόσφυγες (Παρίσι, Εθνική Βιβλιοθήκη).

Το καλοκαίρι του 1545 έφτασε στο Λονδίνο ένας Έλληνας από την Κέρκυρα, ο **Νίκανδρος Νούκιος**. Ζούσε για χρόνια στη Βενετία ως μετανάστης. Στο Λονδίνο έμεινε για λίγους μήνες και, όταν έφυγε, έγραψε ένα βιβλίο με τις εντυπώσεις του από το ταξίδι αυτό.

Το Λονδίνο όπως ήταν το 1590.

«Καθημερινά οι δρόμοι είναι γεμάτοι κόσμο. Όχι μόνο άντρες, αλλά και παντρεμένες γυναίκες και νεαρές κοπέλες ασχολούνται με το εμπόριο. Φωνάζουν, πουλούν και αγοράζουν. Οι άντρες τις φιλούν στο στόμα και τις αγκαλιάζουν χωρίς καμιά ντροπή.

Στο λιμάνι καράβια φτάνουν με κρασί από την Κρήτη και λάδι από την Πελοπόννησο».

Οι πρώτοι ταξιδιώτες

Τα χρόνια εκείνα τυπώθηκαν
ελληνικά βιβλία στο Λονδίνο από
τον Νικόδημο Μεταξά.

Άλλοι Έλληνες,
όμως, ήρθαν για
να σπουδάσουν.

Ένα από τα
πρώτα βιβλία
που τύπωσε
ο Νικόδημος
Μεταξάς στο
Λονδίνο το
1625.

Έλληνας φοιτητής της Αγγλίας την
εποχή εκείνη.

Έλληνες, όμως, έρχονται και σήμερα για
να σπουδάσουν.

Ήταν γύρω στο 1600, όταν ένας νεαρός Έλληνας, ο Ναθαναήλ Κανόπιος, ήρθε στην Οξφόρδη να σπουδάσει. Ανάμεσα στα πράγματά του έφερε και το αγαπημένο του ρόφημα. Οι συμφοιτητές του ενθουσιάστηκαν και άρχισαν κι αυτοί να το πίνουν. Γρήγορα και άλλοι το έμαθαν και το αγάπησαν. Ποιο ήταν; Ο καφές. Λίγο αργότερα, ένας άλλος Έλληνας άνοιξε το πρώτο καφενείο στο Λονδίνο.

Να όμως κι ένα ελληνικό καφενείο που άρχισε να λειτουργεί στο βόρειο Λονδίνο το 1969.

Ελληνικό καφενείο του Λονδίνου σήμερα.

Οι πρώτοι ταξιδιώτες

1670
μ.Χ.

Στη δεκαετία του 1670 οι Έλληνες άρχισαν να κάνουν τις πρώτες προσπάθειες για να οργανωθούν σε κοινότητα.

Η Greek Street στο κέντρο του Λονδίνου.

Στην περιοχή του Σόχο, μετά από πολλές προσπάθειες, τους παραχωρήθηκε ένα οικόπεδο για να χτίσουν δικό τους ναό.

THE ORIGINAL GREEK CHURCH (NOW ST. MARY'S), SOHO

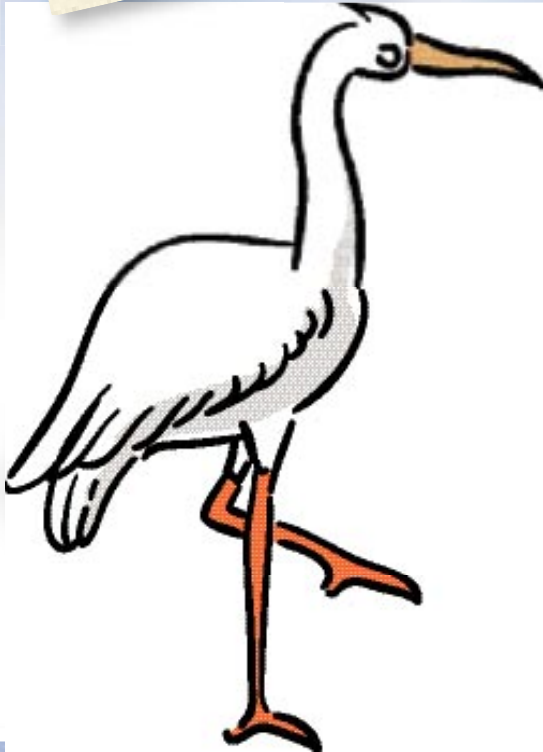

Ο πρώτος ελληνικός ναός στο Λονδίνο το 1677. Ήταν αφιερωμένος στην Παναγία. Λειτουργήσε όμως μόνο για λίγα χρόνια.

1821

Όταν άρχισε η **Ελληνική Επανάσταση** το 1821, μεγάλος αριθμός Ελλήνων ήρθε στη Βρετανία.

**ΜΕΓΑΛΗ
ΒΡΕΤΑΝΙΑ**

Λίβερπουλ

Μάντσεστερ

Κάρντιφ

Λονδίνο

Το Λονδίνο, το Μάντσεστερ, το Λίβερπουλ και το Κάρντιφ ήταν οι πόλεις όπου προτίμησαν να εγκατασταθούν οι μετανάστες.

1836

Οι ελληνικές οικογένειες άρχισαν να οργανώνονται σε κοινότητες. Έχτισαν ναούς και ίδρυσαν σχολεία. Στο Λονδίνο η πρώτη ελληνική κοινότητα ιδρύθηκε το 1836.

Στο Finsbury Circus στο Σίτι είχαν τα γραφεία τους και τις επιχειρήσεις τους οι σπουδαιότερες οικογένειες των Ελλήνων μεταναστών.

Εκεί ιδρύθηκε και η πρώτη ελληνική εκκλησία της Βρετανίας μετά την Ελληνική Επανάσταση, η ονομαζόμενη Ελληνική Καπέλα (Greek Chapel).

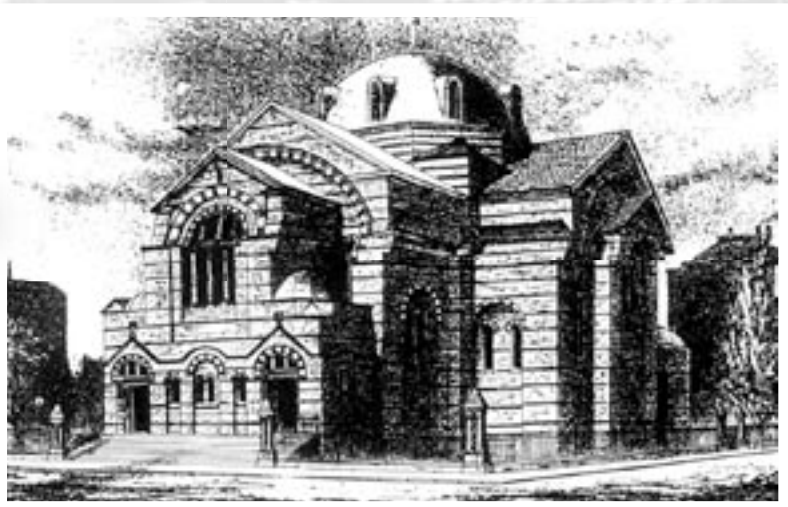
Finsbury Circus. ▶

Ο πρώτος μεγάλος ναός της κοινότητας ήταν αφιερωμένος στον Σωτήρα Χριστό και βρισκόταν στο Σίτι. Άρχισε να λειτουργεί το 1849.

Ο Καθεδρικός Ναός στο Μπέιζγουοτερ.

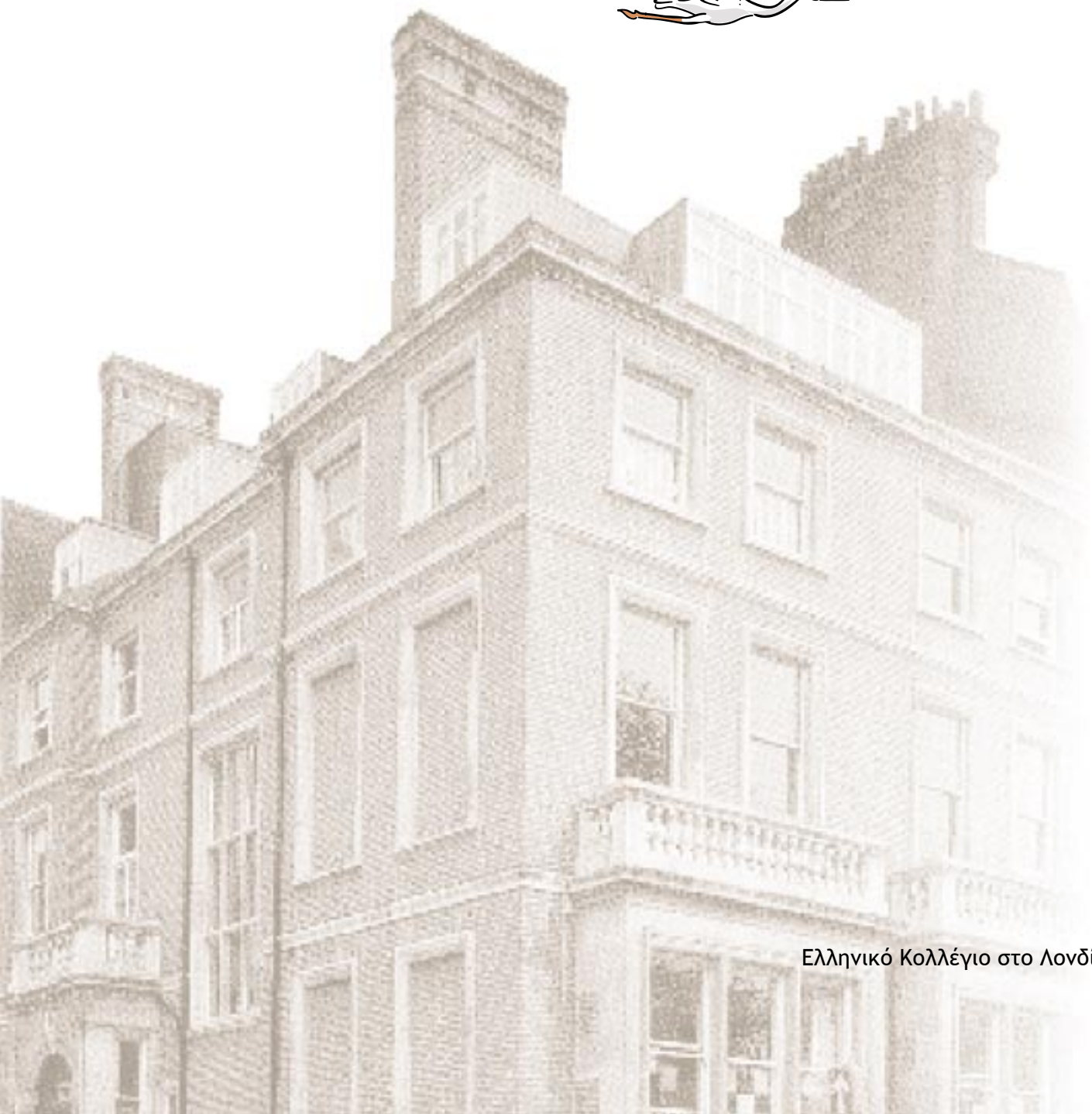
Αργότερα όμως χτίστηκε ένας μεγαλύτερος ναός στο Μπέιζγουοτερ (Bayswater), ο Καθεδρικός Ναός της Αγίας Σοφίας.

Ναός Σωτήρα Χριστού.

Οι πρώτες ελληνικές κοινότητες

Ελληνικό Κολλέγιο στο Λονδίνο.

Τα εγκαίνια του ναού της Αγίας Σοφίας. Το σκίτσο αυτό δημοσιεύτηκε στη Illustrated London News τον Φεβρουάριο του 1882.

Ο Καθεδρικός Ναός της Αγίας Σοφίας στο Μπέιζγουοτερ του Λονδίνου σήμερα.

Στην Αγία Σοφία σήμερα βρίσκεται και η επιγραφή ίδρυσης του πρώτου ορθόδοξου ναού των Ελλήνων.

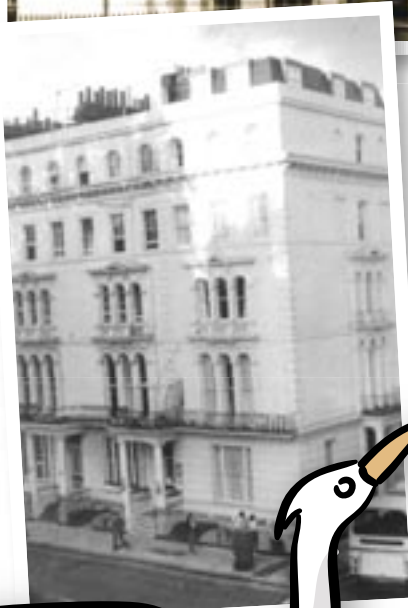
Οι πρώτες ελληνικές κοινότητες

Η πρώτη ελληνική πρεσβεία βρισκόταν στη Manchester Square του Λονδίνου.

Ελληνική Πρεσβεία, σήμερα στο Holland Park του Κεντρικού Λονδίνου.

Το πρώτο Κολέγιο (1870-1884).

Την περίοδο εκείνη ιδρύθηκε και ημερήσιο ελληνικό σχολείο, το Ελληνικό Κολέγιο, η Ελληνική Σχολή όπως ονομαζόταν.

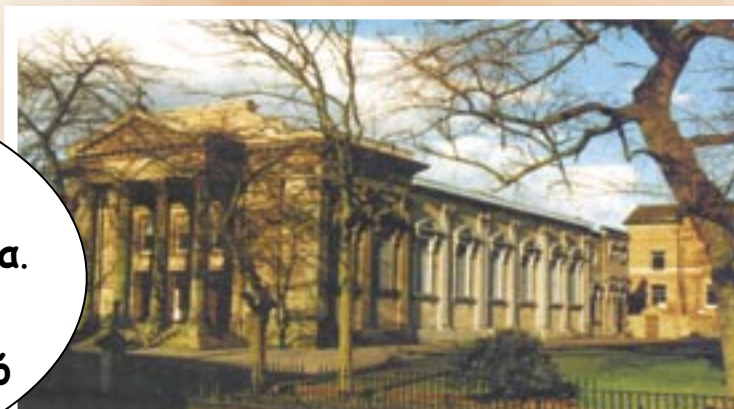
Ελληνικό Κολλέγιο λειτουργεί και σήμερα στο Λονδίνο. Διαθέτει νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο και λύκειο. Βρίσκεται στην περιοχή Knightsbridge στο Κεντρικό Λονδίνο.

Οι Έλληνες του
Μάντσεστερ ίδρυσαν και
αυτοί τη δική τους **κοινότητα**.
Έχτισαν ναό και το **1869**
ίδρυσαν το **πρώτο ελληνικό**
σχολείο.

Ο ναός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου στο Μάντσεστερ (1861).

Εικόνες από το σημερινό Μάντσεστερ.

Οι πρώτες ελληνικές κοινότητες

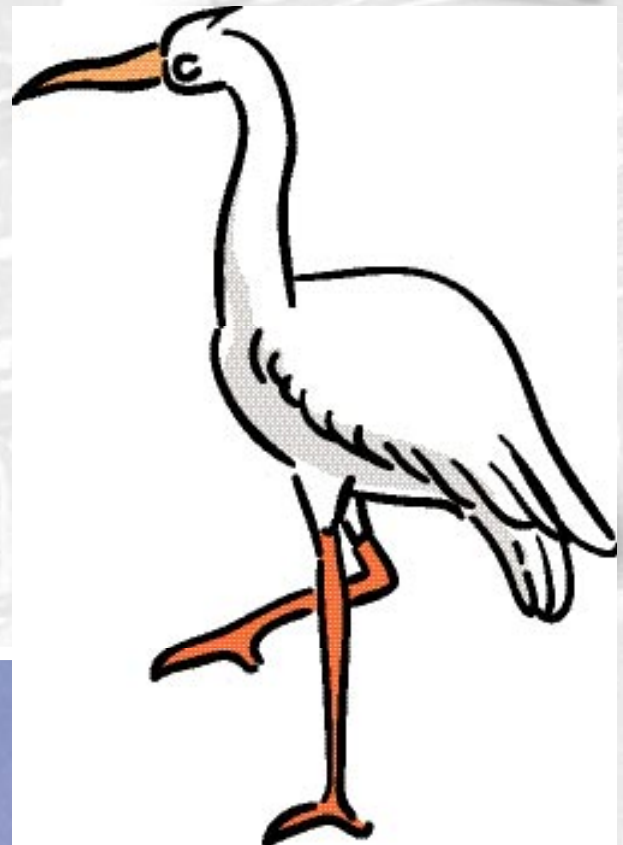
Το ιστορικό λιμάνι του Λίβερπουλ.

Στο γειτονικό **Λίβερπουλ** η ελληνική κοινότητα έχτισε τον δικό της ναό το 1870.

Ο ναός του Αγίου Νικολάου στο Λίβερπουλ.

Λίγο αργότερα ιδρύθηκε και η ελληνική κοινότητα στο **Κάρντιφ** της **Ουαλίας**.

Το Κάρντιφ σήμερα.

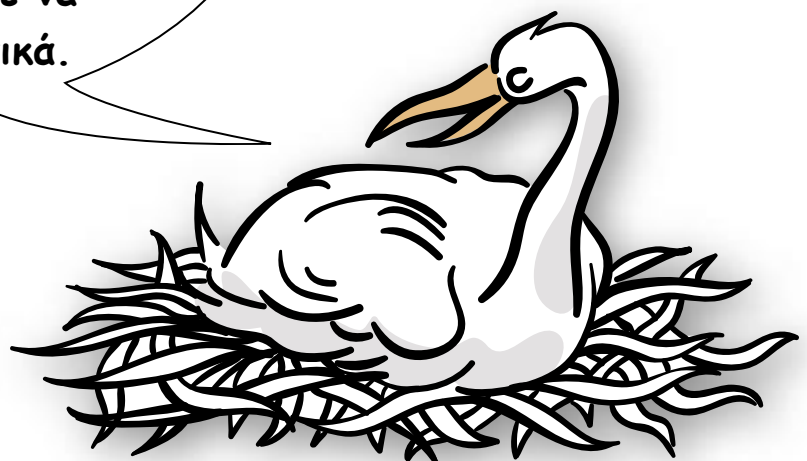

Ο ναός του Αγίου Νικολάου στο Κάρντιφ.

Το εσωτερικό του ναού.

Οι ελληνικές εμπορικές επιχειρήσεις, όμως, αντιμετώπισαν προς το τέλος του 19ου αιώνα μεγάλα οικονομικά προβλήματα. Πολλές από αυτές έκλεισαν και αρκετοί γύρισαν πίσω. **Ο πληθυσμός των κοινοτήτων άρχισε να μειώνεται δραματικά.**

Απόδημοι Ελληνοκύπριοι στη Βρετανία

«Ο θεός να βροχάει το νησί
την Κύπρο»
William Shakespeare,
«Οθέλλος»

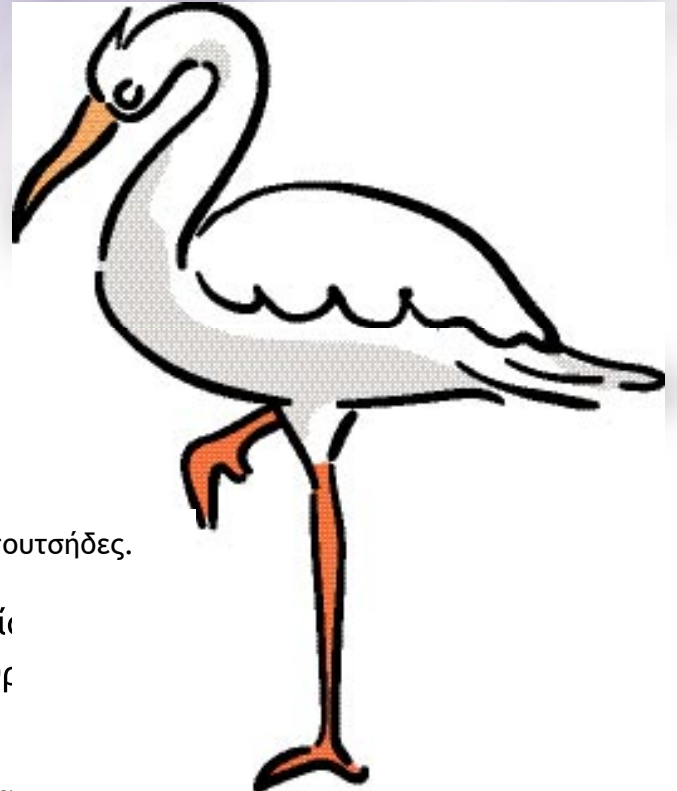

1878
μ.Χ.

Το ταξίδι μας
συνεχίζεται στο όμορφο
αλλά βασανισμένο νησί
της Κύπρου...

Παπουτσήδες.

1878. Η Τουρκία έδωσε την Κύπρο στην Αγγλία
Από κατακτητή σε κατακτητή η ζωή των ανθρ
όλο και σκληρότερη.

Οι περισσότεροι κάτοικοι του νησιού ήταν
φτωχοί γεωργοί. Με δυσκολία έβγαζαν το
ψωμί τους. Πολλές φορές, για να ζήσουν,
αναγκάζονταν να πουλήσουν τα μικρά χωράφια
και τα σπίτια τους στους πλούσιους.

Χωρικοί της Πάφου.

Η έπαρση της αγγλικής σημαίας στη
Λευκωσία.

Απόδημοι Ελληνοκύπριοι στη Βρετανία

1900

Στις αρχές του εικοστού αιώνα, άρχισαν πολλοί να εγκαταλείπουν την πατρίδα τους και να έρχονται στη Βρετανία ελπίζοντας, σε μια καλύτερη ζωή.

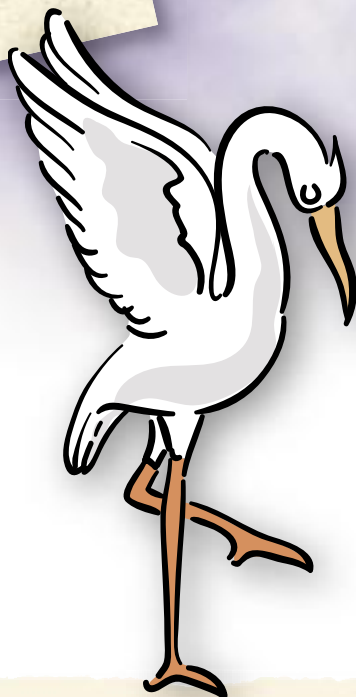
Ένας από τους πρώτους Ελληνοκύπριους μετανάστες στην Αγγλία ήταν ο Ιωάννης Θυμίδης. Δεξιά η οικογένειά του.

Οικογένεια Ελλήνων από την Κύπρο.

1930

Στη δεκαετία του 1930 ο αριθμός των Κυπρίων μεταναστών στη Βρετανία υπολογίζεται ότι ήταν 3.000.

Δύσκολη η ζωή
στην ξενιτιά!

Κυπριακή εφημερίδα της εποχής γράφει ότι οι περισσότεροι μετανάστες ζούσαν κάτω από άθλιες συνθήκες και πολλοί δεν είχαν δουλειά.

« ...Πήγα με τέσσερις-πέντε συμπατριώτες σε ένα γραφείο εργασίας, για να τους κάνω τον διερμηνέα. Η κυρία με ένα ύφος ψυχρό μου είπε: *Γιατί μου τους φέρνεις αυτούς εδώ, που δεν ξέρουν να μιλήσουν τη γλώσσα μας; Τι να τους κάνω;*

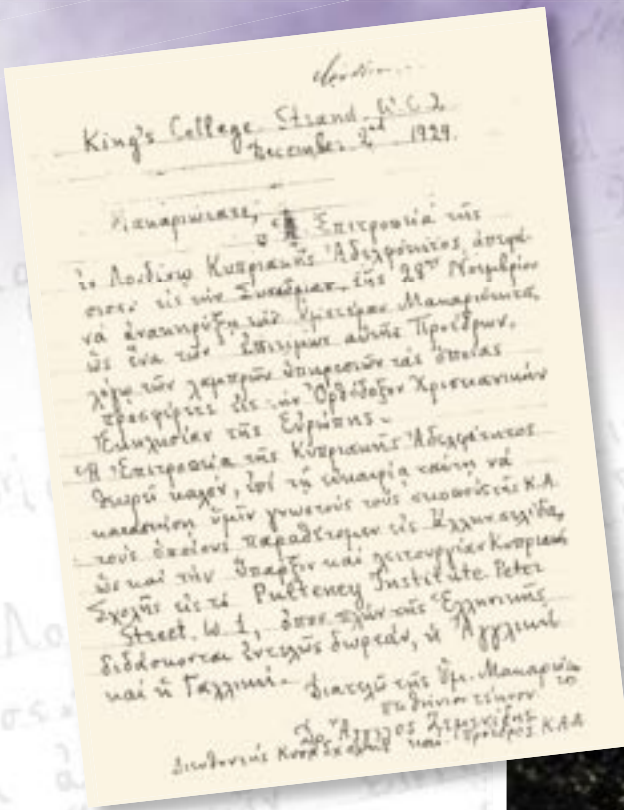
Τι μπορούσα να κάνω κι εγώ; Άνθρωποι που δεν ξέρουν να πούνε νερό στα αγγλικά, έρχονται να γίνουν σερβιτόροι σε ξενοδοχεία του Λονδίνου...»

Εφημερίδα «Ελευθερία», Σεπτέμβριος 1935

Κοντά στους μετανάστες στάθηκε και τους βοήθησε η **Κυπριακή Αδελφότητα**, μια οργάνωση που είχε ιδρυθεί από το 1928. Αργότερα αυτή ονομάστηκε «Χριστιανική Κυπριακή Αδελφότητα Ο Απόστολος Βαρνάβας».

Ο ιδρυτής της Χριστιανικής Κυπριακής Αδελφότητας, αρχιμανδρίτης Μιχαήλ Κωνσταντινίδης.

Επιστολή για την ίδρυση της Κυπριακής Αδελφότητας και τη λειτουργία σχολής.

Ο διευθυντής του Pulteney Institute, Walter Lenegre.

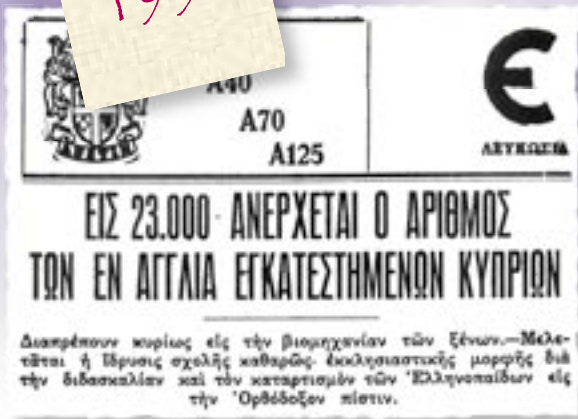
« ...Η ζωή στο Λονδίνο ήταν πανάθλια. Δεν έφτανε η ανεργία και η πείνα, ήταν κι ο απαίσιος υγρός και ομιχλώδης καιρός. Πολλές φορές, τόσο εγώ όσο και άλλοι Κύπριοι μετανάστες του Λονδίνου, κοιμήθηκα στο ύπαιθρο και συγκεκριμένα στην πλατεία Τραφάλγκαρ. Εφημερίδες για κρεβάτι και εφημερίδες για σκέπασμα...»

Εζεκίας Παπαϊωάννου, «Ενθυμήσεις από τη ζωή μου»

1950

Εφημερίδα «Ελευθερία».

Ο μεγαλύτερος αριθμός Ελλήνων της Κύπρου ήρθε στη Βρετανία μετά το 1950. Οι μετανάστες έφευγαν από την Κύπρο με πλοία και έφταναν στη Βενετία. Από εκεί έμπαιναν σε τρένα για το σταθμό Βικτόρια του Λονδίνου.

« ...Θα αναχωρούσα με πλοίο από το λιμάνι της Λάρνακας στις 17 Μαρτίου 1951. Το εισιτήριο που είχα κόψει ήταν δεύτερης θέσης. Η γυναίκα μου με φιλούσε και μ' αποχαιρετούσε κλαίγοντας. Οι τελευταίες της λέξεις ήταν "Μη μας ξεχάσεις" ...»

Πανίκος Λεωνίδα, «Με γυμνά πόδια»

Αποχαιρετισμός.

Φωτογραφία πριν από την αναχώρηση.

« ...Τα ιταλικά πλοία ΜΕΣΑΠΙΑ και ΕΝΟΤΡΙΑ γέμιζαν με χιλιάδες πατριώτες μας σε κάθε τους ταξίδι. Αυτοί, φορτωμένοι με βαλίτσες και μπόγους και σέρνοντας απ' το χέρι τα μικρά τους παιδιά, ξεμπάρκαραν στη Βενετία, έμπαιναν σε τρένα κι έφταναν τσακισμένοι από την κούραση στις πλατφόρμες του Βικτόρια Στέισιον, όπου τα μάτια τους αναζητούσαν με αγωνία να δουν ένα συμπατριώτη τους...»

*Επίσκοπος Μιλητουπόλεως Τιμόθεος,
«Ο Ιάκωβος Βίρβος και η εποχή του»*

Το ατμόπλοιο ΑΣΚΑΝΙΑ με το οποίο μετανάστευσαν χιλιάδες Ελληνοκύπριοι στη Βρετανία.

Σήμερα η μετακίνηση των ανθρώπων γίνεται πιο γρήγορα και άνετα με διάφορες αεροπορικές εταιρείες που κάνουν δρομολόγια καθημερινά προς την Ελλάδα και την Κύπρο.

1955-
1959

Την 1η Απριλίου του 1955 οι Κύπριοι ξεσηκώθηκαν εναντίον των Άγγλων.

Οι μετανάστες δεν ξεχνούσαν τον αγώνα της πατρίδας που άφησαν πίσω τους. Προσπαθούσαν με κάθε τρόπο να τη βοηθήσουν.

Μαθητές του Παγκυπρίου Γυμνασίου κατά των Άγγλων.

Τραυματισμένος διαδηλωτής από Βρετανούς στρατιώτες στη Λευκωσία.

Να ένας τρόπος
βοήθειας!

Διαμαρτυρία
έξω από
βρετανικές
φυλακές.

Βοηθούσαν, όμως,
την πατρίδα και τους
συνανθρώπους τους και
με άλλους τρόπους.

Κλήρωση λαχνών για συγκέντρωση χρημάτων. Στη φωτογραφία, πρώτος αριστερά, διακρίνεται ο πρώτος Ύπατος Αρμοστής της Κύπρου στο Λονδίνο κύριος Τάσος Παναγίδης.

Ο πρώτος Έλληνας δήμαρχος του Haringey κύριος Ανδρέας Μικίδης και Άγγλοι βουλευτές επιβλέπουν την αιμοδοσία.

Το 1959 ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄ ήρθε στην Αγγλία, για να συμφωνήσει με την αγγλική κυβέρνηση την ανεξαρτησία της Κύπρου.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος.

Η υποδοχή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου έξω από την εκκλησία των Αγίων Πάντων στο Λονδίνο το 1959.

Το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κυπριακή σημαία.

Το Προεδρικό Μέγαρο. Εδώ μένει ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τον Αύγουστο του 1960 η Κύπρος έγινε ανεξάρτητο κράτος.

Η μετανάστευση από την Κύπρο συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια. Το νησί άδειαζε συνεχώς. Κάθε χρόνο έφευγαν περίπου 12.000 άνθρωποι! Οι περισσότεροι έφυγαν το 1960 και 1961:

Πληθυσμός Κύπρου το 1960	573.566
Μετανάστες το 1960	14.589
Μετανάστες το 1961	13.489

Διαβατήριο Ελληνίδας από την Κύπρο που μετανάστευσε στη Βρετανία το 1960.

**ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ
ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΓΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1964
ΩΡΑ 1.30 Μ.Μ.
ΕΚΚΙΝΗΣΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ**

ΑΔΕΛΦΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΥΠΡΙΟΙ,

ΟΜΟΙ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΤΙΚΟ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟ ΤΗΣ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΜΑΡ-
ΤΥΡΗΣΟΥΜΕ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΜΙΣΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΠΡΙΑΣΗΣ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ
ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.

ΟΜΟΙ ΜΑΖΥ ΕΝΩΜΕΝΟΙ — ΣΥΣΣΩΜΟΙ ΚΑΙ ΜΕ ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΤΑ ΣΥΜΒΟΥ-
ΛΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΟΙΚΙΑΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΠΟ-
ΛΕΩΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ. ΚΑΛΟΥΜΕΘΑ ΤΗΣ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΝΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΗΣΟΥΜΕΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΜΕΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ Ο ΟΠΟΙ-
ΟΣ ΜΑΧΕΤΑΙ ΜΕ ΜΙΣΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ, ΕΝΑΝΤΙ-
ΟΝ ΤΩΝ ΓΟΝΙΩΝ ΜΑΣ, ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΑΣ ΠΟΥ ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ
ΕΡΘΑΙΝΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΜΑΣ

ΣΤΙΣ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1964

ΚΑΛΟΥΜΕΘΑ ΝΑ ΚΑΤΑΓΓΕΙΛΑΘΩΜΕΝ ΤΩΝ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΩΝ ΤΥΠΩΝ ΟΤΙ, ΤΟΥΣ ΕΛΛΗ-
ΝΕΣ ΠΟΥ ΕΓΚΩΜΙΑΖΕ ΤΙΣ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1941 όταν έπαύσαν τα στήθη των έμπρός
στις μητροπολιτικές Μικραγίας του Χίλλερ που κτυπούσαν την μικράν Έλλάδα ή όποια έ-
μάχητο γιά την ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΝ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΛΑΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, Σήμερα ό θλιος Βρετ-
τανικός τύπος την ΙΔΙΑ ήμερομηνία ΠΡΟΔΙΔΕΙ, ΥΒΡΙΖΕΙ ΚΑΙ ΜΑΧΕΤΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟ-ΚΥΠΡΙΩΝ ΓΙΑΤΙ ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΧΩ-
ΡΑΝ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ.

ΑΔΕΛΦΙΑ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΥΠΡΙΟΙ ΓΕΡΟΙ ΚΑΙ ΝΕΟΙ χωρίς κορίλλας και παλιό
στην πατρίδα μας στέκονται με τό θόλο στο χέρι...!

ΑΣ ΔΕΙΞΟΥΜΕ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΙΝ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ
ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΕΛΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΣΙΧΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΤΙΚΗ ΜΑΣ ΔΙ-
ΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ.

**ΤΗΣ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1964, ΩΡΑ 1.30 Μ.Μ.
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ**

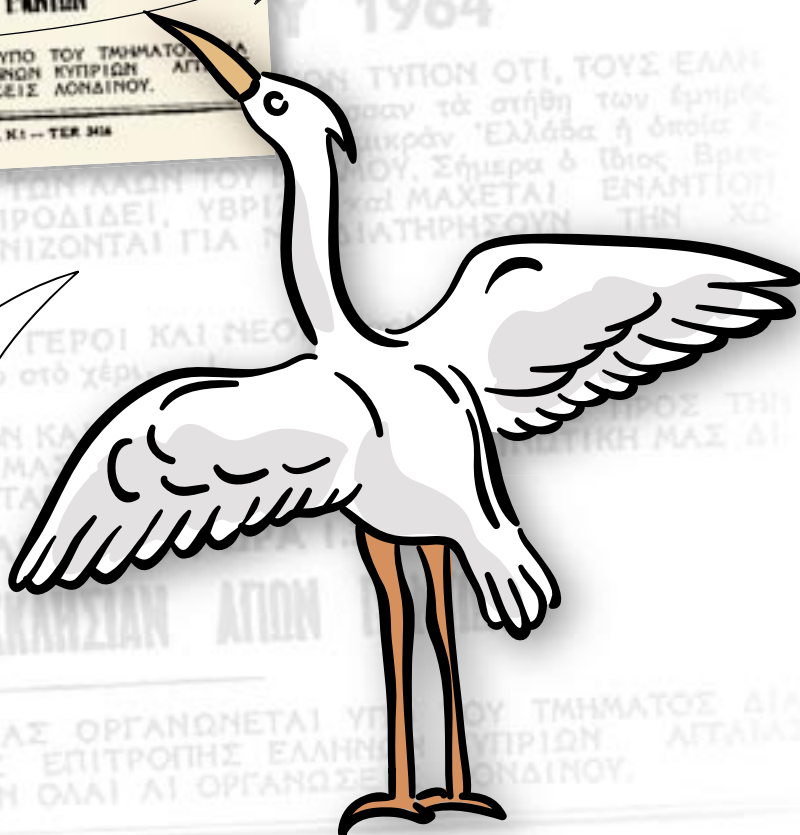
Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΙ-
ΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΑΓΓΛΙΑΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΛΑΙ ΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

Printed by "OLYMPIC PRESS", 126 Copenhagen St., N1 — TEL 314

Αν και μακριά, οι Έλληνες της Κύπρου αγωνίζονταν πάντα για τα προβλήματα της πατρίδας τους.

Να άλλος ένας τρόπος με τον οποίο οι Έλληνες της Βρετανίας προσπάθησαν να βοηθήσουν την πατρίδα τους.

Το 1966 οι Κύπριοι μετανάστες στη Βρετανία ήταν περίπου 100 χιλιάδες! Από αυτούς οι 75.000 ζούσαν στο Λονδίνο.

Απόδημοι Ελληνοκύπριοι στη Βρετανία

1974

Το 1974 ο τουρκικός στρατός μπήκε στην Κύπρο και κατέλαβε ένα μεγάλο μέρος του νησιού. Περισσότεροι από 200.000 άνθρωποι έγιναν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα.

Ξεκινώντας για την προσφυγιά.

Ο τότε Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας επισκέπτεται τραυματίες σε καταυλισμό.

Η ζωή στον προσφυγικό καταυλισμό.

Παιχνίδι στον προσφυγικό καταυλισμό.

Μάθημα στην προσφυγιά.

Where are they?
2,500 GREEK-CYPRIOTS
ARE MISSING

WOUNDS STILL BLEEDING

Συγγενείς
αγνοουμένων.

Απόδημοι Ελληνοκύπριοι στη Βρετανία

Εξαιτίας της τουρκικής εισβολής, πολλοί Κύπριοι (12.000) έφυγαν από το νησί κι εγκαταστάθηκαν στη Βρετανία.

Στη νέα τους πατρίδα είχαν πολλές δυσκολίες να ξαναρχίσουν ξανά τη ζωή τους.

Δεν ξέχασαν όμως το σκλαβωμένο νησί τους.

Εκδήλωση διαμαρτυρίας έξω από την Τουρκική Πρεσβεία στο Λονδίνο.

Πορεία διαμαρτυρίας στο Βόρειο Λονδίνο.

Στις 16 Απριλίου 2003 ο Πρόεδρος και ο υπουργός, Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας υπέγραψαν τη συνθήκη προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ήταν προγραμματισμένο και όπως όλοι περίμεναν. Κανείς, όμως, δεν περίμενε το άνοιγμα του οδοφράγματος του Λήδρα Παλλάς στη Λευκωσία επτά μέρες αργότερα, στις 23 Απριλίου.

Την πρώτη μέρα πολλοί δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι η Πράσινη Γραμμή έσπασε. Τη δεύτερη μέρα, Μεγάλη Πέμπτη, και τις επόμενες, πλήθος κόσμου μετακινήθηκε από το νότο προς το βορρά και αντιστρόφως. Παλιοί γείτονες και φίλοι Τουρκοκύπριοι

Ένα τελάρο λουλούδια και πρασινάδα από το Κάρμι της Κερύνειας, ενθύμιο από την επίσκεψη μετά από 29 χρόνια.

και Ελληνοκύπριοι έσμιξαν ξανά, θυμήθηκαν τα παλιά, αγκαλιάστηκαν, φιλήθηκαν, έκλαψαν και χάρηκαν. Τον Απρίλιο του 2003 γεννήθηκε μια ελπίδα για λύση του Κυπριακού προβλήματος.

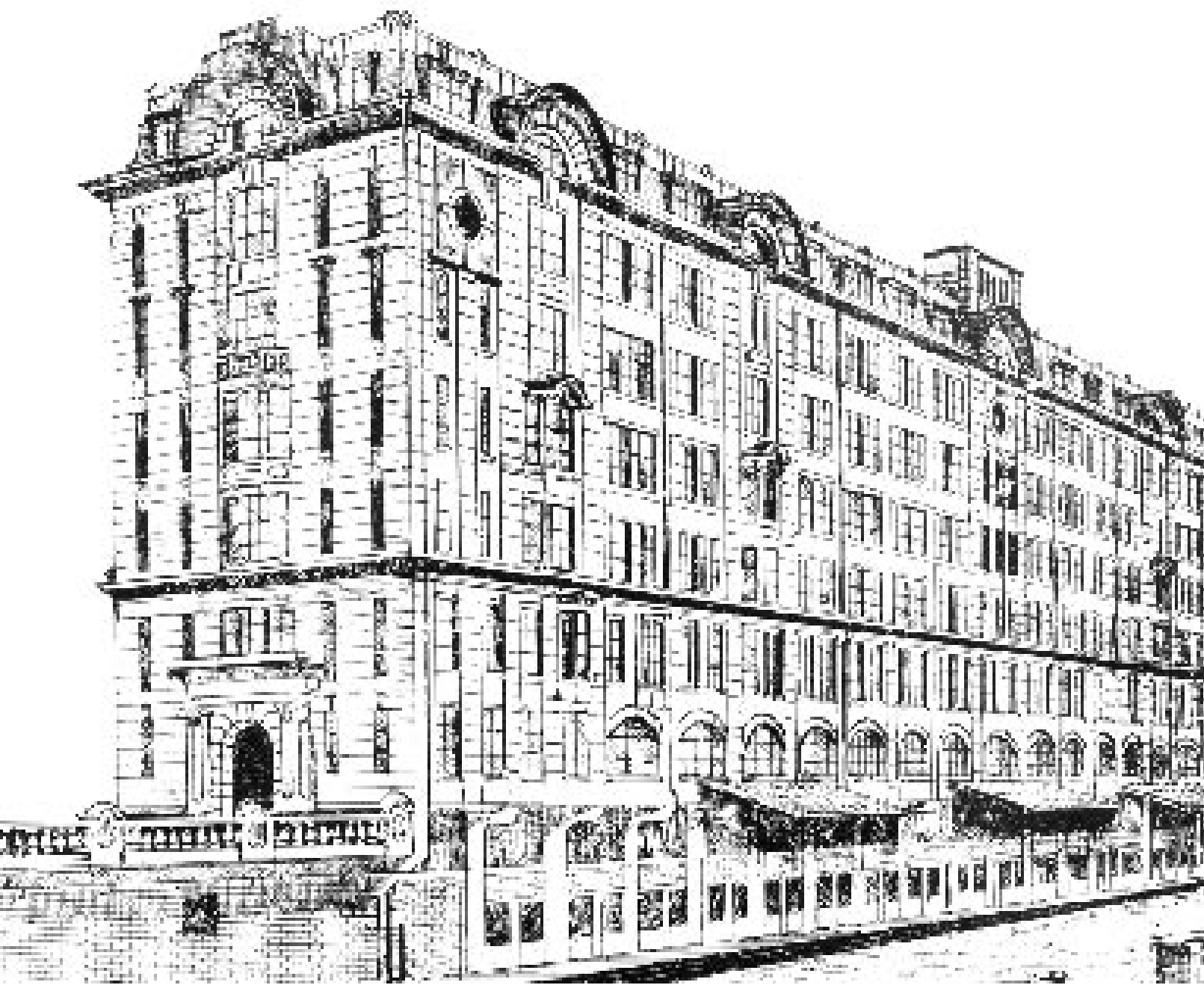

Συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο Λονδίνο.

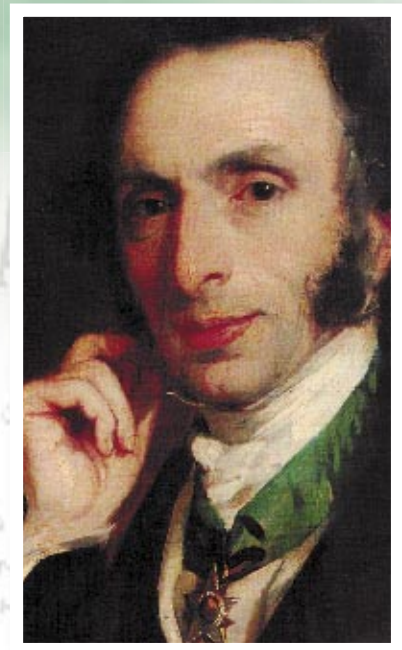

Από την επαγγελματική ζωή

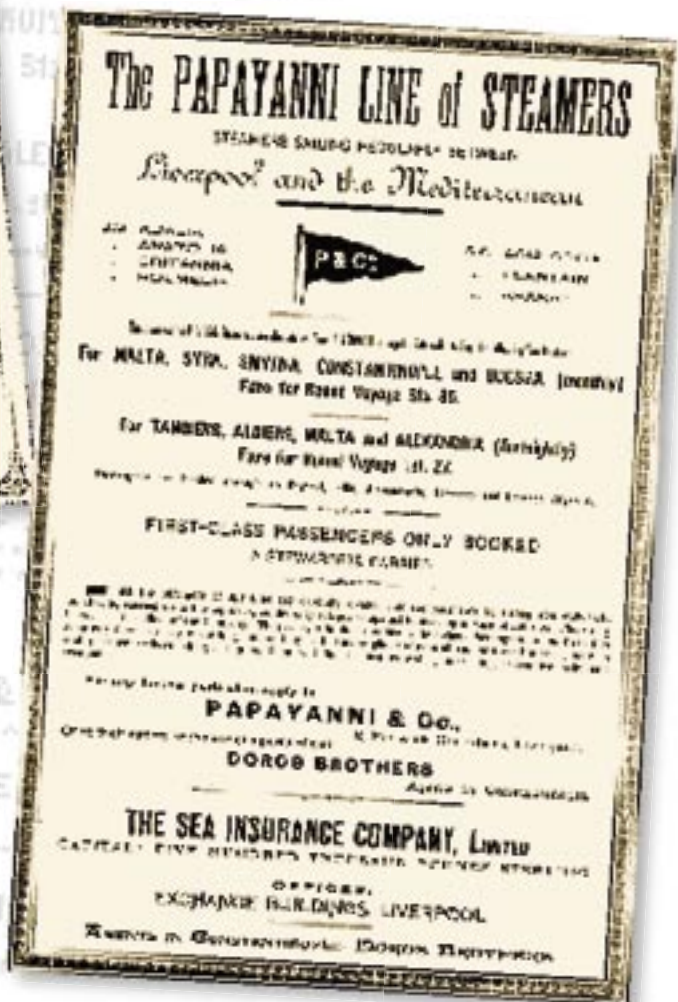
Οι Έλληνες που οργάνωσαν τις πρώτες κοινότητες (στο Λονδίνο, στο Μάντσεστερ, στο Λίβερπουλ, στο Κάρντιφ) ασχολήθηκαν κυρίως με το εμπόριο (εισαγωγές - εξαγωγές) και τη ναυτιλία.

Παντίας Ράλλης.
Ένας από τους πιο επιτυχημένους εμπόρους της ελληνικής κοινότητας.

Εργοστάσιο καπνού στο Μάντσεστερ.

Ελληνική ναυτιλιακή εταιρεία στο Λίβερπουλ.

Τα γραφεία της οικογένειας Ράλλη στο Μάντσεστερ.

Δημήτριος Βικέλας.

Στην αρχή
συνάντησαν πολλές
δυσκολίες...

Ένας Έλληνας συγγραφέας που ζούσε τότε στο Λονδίνο, ο Δημήτριος Βικέλας, γράφει:

«Κατά την εποχή εκείνη η ελληνική κοινότητα του Λονδίνου άρχιζε να ζει πιο άνετα. Οι πρώτοι που έφτιαξαν τις κοινότητες ήταν έμποροι και ζούσαν μαζί με τις οικογένειές τους στο εμπορικό κέντρο της πόλης, το Σίτι. Ζούσαν σε στενά και ταπεινά δωμάτια, δίπλα ή πάνω από τα γραφεία τους, και προσπαθούσαν να κάνουν οικονομία. Αργότερα, όμως, μερικοί από αυτούς πλούτισαν και άρχισαν να μιμούνται τον αγγλικό τρόπο ζωής».

Αργότερα, όμως, κάποιες επιχειρήσεις άρχισαν να έχουν **προβλήματα** και να κλείνουν.

« ...Γρήγορα παρατήρησα ότι οι Έλληνες έμποροι του Λονδίνου άρχισαν να ασχολούνται περισσότερο με το εύκολο κέρδος στο χρηματιστήριο και παραμελούσαν το εμπόριο, με το οποίο οι πατεράδες τους είχαν φτιάξει τις μεγάλες περιουσίες τους...

...Ξόδευαν τις περιουσίες των οικογενειών τους σε καλλιτεχνικές συλλογές και στον ιππόδρομο... »

Ανδρέας Συγγρός, Απομνημονεύματα

Ανδρέας Συγγρός. Πλούσιος Έλληνας επιχειρηματίας, που άνοιξε το γραφείο του στο Λονδίνο το 1870.

Μετά το 1930 νέες επιχειρήσεις άνοιξαν και οι Έλληνες της Βρετανίας αύξησαν τη δύναμή τους στη θάλασσα με νέα εμπορικά καράβια, παρά τις καταστροφές που έφερε ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.

Εγκαίνια πλοίων.

Έλληνες εφοπλιστές σε εγκαίνια πλοίου.

«Γεννήθηκα στην Κάλυμνο, το νησί των σφουγγαράδων. Όταν τελείωσα το Γυμνάσιο, ήθελα να γίνω γιατρός σαν τον παππού μου, αλλά ο πατέρας μου τότε δεν είχε αρκετά χρήματα για να σπουδάσω. Έτσι, πήγα να δουλέψω στο κατάστημα του Βούβαλη, του “Βασιλιά των σφουγγαριών”.

Αφού έμαθα καλά τα “μυστικά” της δουλειάς, με έφεραν στο Λονδίνο το 1938, να μάθω τη γλώσσα και να πάω στο υποκατάστημα της επιχείρησης στις Μπαχάμες.

Η Κάλυμνος ήταν τότε στα χέρια των Ιταλών. Σαν άρχισε ο πόλεμος στην Αγγλία, με θεώρησαν εχθρό και με βάλανε σε φυλακή στο νησί του Ανθρώπου (Isle of Man), ώσπου ο Έλληνας πρεσβευτής μάς ελευθέρωσε.

Έμεινα τελικά στο Λονδίνο και, μετά από χρόνια, έγινα διευθυντής της επιχείρησης.

Τώρα ασχολούμαι με τα κοινοτικά της ελληνικής παροικίας...»

Κωνσταντίνος Δράκος, ένας Έλληνας μετανάστης στη Βρετανία.

Ελληνίδα από την Κύπρο εργάζεται ως γαζώτρια στο σπίτι της στο Κάμντεν Τάουν.

Άλλοι Έλληνες εργάζονταν τότε ως σερβιτόροι, βοηθοί σερβιτόροι και μάγειρες σε εστιατόρια και ξενοδοχεία.

Πολλοί άνοιξαν καφενεία στο Σόχο και σε άλλες περιοχές.

Άλλοι πάλι έγιναν ιδιοκτήτες κουρείων ή παντοπωλείων.

Έλληνες στο Λονδίνο στη δεκαετία του 1940.

Οι λίγες γυναίκες που εργάζονταν στη Βρετανία ήταν κυρίως **μοδίστρες**.

« ...Δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου Κύπριες στο Λονδίνο. Οι λίγες που είναι εδώ βρίσκουν αμέσως δουλειά ως μοδίστρες, γιατί εργάζονται καλά με χαμηλούς μισθούς. Είναι ήσυχες και αξιοπρεπείς κοπέλες...»

*Hart Davis, «Έκθεση για τους Κυπρίους του Λονδίνου»,
12 Δεκεμβρίου 1935*

« ...Η πρώτη τους δουλειά ήταν να επισκεφτούν κάποιο γνωστό ή συγγενή. “Θέλεις δουλειά;” “Θέλω!” “Πας μάγειρας;” “Πάω!” Και την άλλη μέρα έγινε μάγειρας. Όχι ακριβώς, βέβαια. Δεν ήξερε, βλέπετε, τα ονόματα των φαγητών. Κάθισε δυο βδομάδες, ιδρώσε, πίεσε το μυαλό του να μάθει τα φαγητά, κι ύστερα, εμπρός!...

...Ένας μέχρι να μάθει, έκαψε δέκα μεριά χοιρινά...»

Χάρης Μεττής, «Οι ρίζες του παροικιακού Ελληνισμού στη Βρετανία»

Από την επαγγελματική ζωή

Παρά τις πρώτες δυσκολίες, οι Έλληνες από την Κύπρο άρχισαν να προοδεύουν οικονομικά. Έστησαν τις δικές τους επιχειρήσεις, εργοστάσια για ρούχα, εστιατόρια, παντοπωλεία, καφενεία, ζαχαροπλαστεία, κρεοπωλεία και κουρεία.

Άνοιξαν διάφορα γραφεία για αγορές και πωλήσεις σπιτιών καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία.

Πολλοί άρχισαν να σπουδάζουν στα Πανεπιστήμια και να γίνονται γιατροί, δικηγόροι κ.ά.

Κρεοπωλείο.

Εργοστάσιο ρούχων.

Ταξιδιωτικό γραφείο.

Πάνω από τις ραπτομηχανές...

Το βιβλιοπωλείο ΚΙΜΩΝ.

Εφημερίδες και περιοδικά.

Louanna Fashion Ltd.
BLOUSES and SEPARATES

Βιοτεχνία ενδυμάτων.

Εκκλησία

Όπου κι αν βρέθηκαν οι Έλληνες, όσες δυσκολίες κι αν συνάντησαν, κράτησαν ζωντανή την πίστη τους. Έτσι και στη Βρετανία, όταν άρχισαν να οργανώνονται έχτισαν εκκλησίες.

Ο ναός της Αγίας Σοφίας λειτούργησε για πρώτη φορά το 1879 στο Μπέιζγουοτερ. Η ανέγερσή του στοίχισε 35.000 λίρες, που τις πρόσφεραν οι Έλληνες που ζούσαν τότε στη Βρετανία.

Το 1922 ο Οικουμενικός Πατριάρχης ίδρυσε την Ιερά Μητρόπολη Θυατείρων, η οποία αργότερα έγινε Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης με τον Αγγλικανό Επίσκοπο και άλλους ιερείς.

Η εκκλησία στάθηκε πάντα δίπλα στους Έλληνες μετανάστες και τους βοήθησε σε όλες τις δυσκολίες που συνάντησαν.

◀ Ο ναός της Αγίας Σοφίας σήμερα.

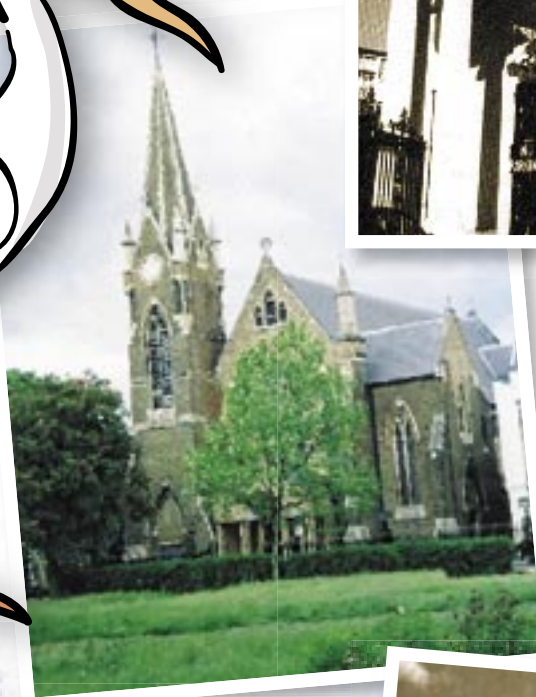
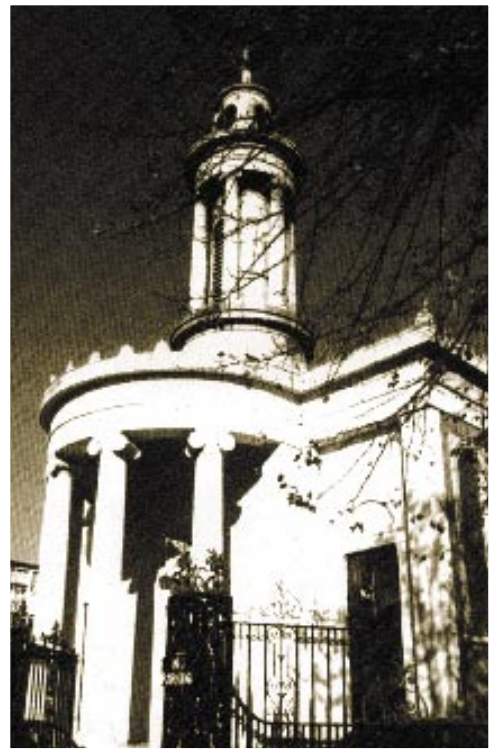
Ο πρώτος Μητροπολίτης Θυατείρων Γερμανός Στρηνόπουλος.

Εκκλησία

Επειδή ο αριθμός των Ελλήνων στη Βρετανία με τα χρόνια αυξανόταν, άρχισαν να δημιουργούνται νέοι ορθόδοξοι ναοί.

Ο ναός των Αγίων Πάντων στο Κάμντεν. Είναι η δεύτερη μεγάλη ελληνική εκκλησία στο Λονδίνο. Ιδρύθηκε το 1948, για να εξυπηρετηθεί ο μεγάλος αριθμός Ελλήνων πιστών από την Κύπρο.

Ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Wood Green του Βόρειου Λονδίνου.

Καθεδρικός Ναός Camberwell Νοτίου Λονδίνου: Το Γενέσιον της Θεοτόκου.

Ο ναός της Παναγίας και του Αποστόλου Ανδρέα στο Μπέρμιγχαμ.

Ο ναός του Αγίου Ιωάννη του Βαπτιστή
στο Haringey, του Βόρειου Λονδίνου.

Ο ναός του Αγίου Δημητρίου στο Edmonton, στο Βόρειο Λονδίνο.

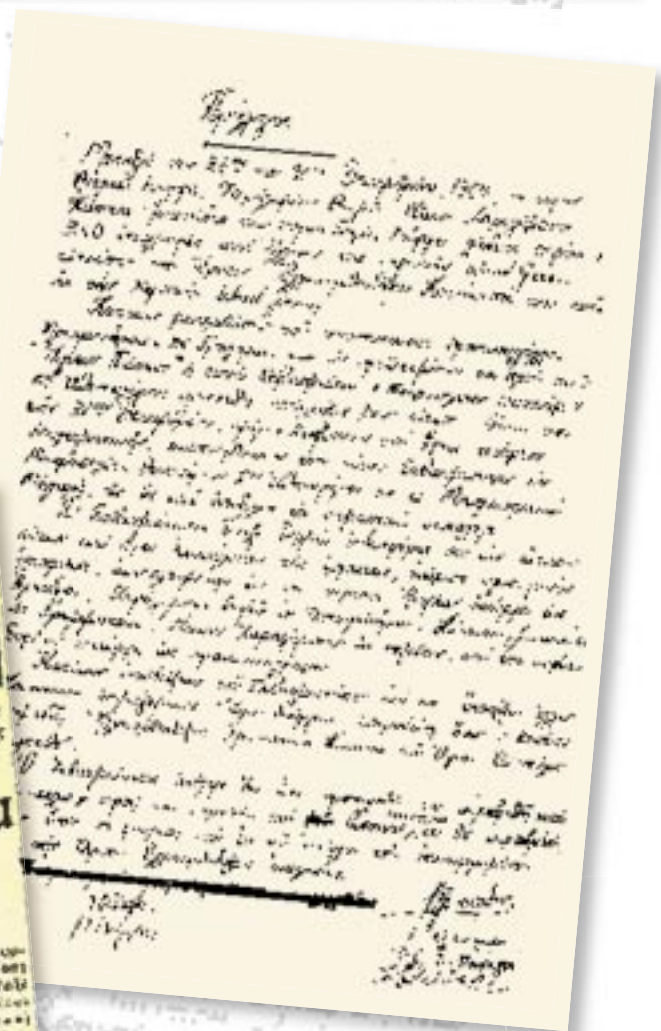

Η Εκκλησία επίσης φρόντιζε και φροντίζει, ώστε τα Ελληνόπουλα της διασποράς να μάθουν να γράφουν και να μιλούν την ελληνική γλώσσα. Έτσι ίδρυσε σχολεία δίπλα στους ναούς.

Σχολείο της εκκλησίας στη δεκαετία 1950-60.

Μετά το 1960 η Αρχιεπισκοπή ίδρυσε σε όλη τη Βρετανία νέες κοινότητες, με σκοπό τη διατήρηση της ορθόδοξης πίστης και της ελληνικής γλώσσας.

Το ιδρυτικό της πρώτης νέας κοινότητας. Η κοινότητα του Αποστόλου Βαρνάβα ιδρύθηκε το 1964.

Το Μέγαρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής
Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας,
που βρίσκεται στο Moscow Road
στο Μπίτζγουοτερ.

Η προσφορά της
Εκκλησίας στην
πρόοδο της ελληνικής
παροικίας ήταν και
είναι μεγάλη.

Εορτασμός των
Θεοφανίων με
τον παραδοσιακό
ορθόδοξο τρόπο
στην Αγγλία.

Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος χειροτονήθηκε το 1988, υπηρετούσε όμως σε διάφορες εκκλησίες στο Λονδίνο συνεχώς από το 1958. Με την ανάληψη των καθηκόντων του άρχισε να συνεργάζεται με τα Υπουργεία

Παιδείας Ελλάδας και Κύπρου για τη δημιουργία του Ενιαίου Φορέα Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης (ΕΦΕΠΕ), ο οποίος θα αναλάμβανε την επίβλεψη και βοήθεια του έργου των ελληνικών παροικιακών σχολείων. Ο ΕΦΕΠΕ άρχισε τελικά να λειτουργεί το 1990. Σήμερα ο Αρχιεπίσκοπος είναι Πρόεδρος του ΕΦΕΠΕ και συνεργάζεται με τις δυο εκπαιδευτικές αποστολές (Ελλάδας και Κύπρου) καθώς επίσης και με τους εκπροσώπους των ελληνικών παροικιακών φορέων για την πρόοδο των ελληνικών παροικιακών σχολείων.

Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων
και Μεγάλης Βρετανίας κ. Γρηγόριος.

Σχολείο - εκπαίδευση

«Η γλώσσα μου
είναι η πατρίδα μου».
Νίκος Καζαντζάκης

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΕΓΙΟ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πίνακας μισθοδοσίας των δασκάλων το 1874-5

Όνομα	Κατάταξη	Μηνιαίο	Ετήσιο	Σημειώσεις
Κωνσταντίνος Α. Παπαδόπουλος	1ος	120	1440	
Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	2ος	96	1152	
Παναγιώτης Α. Παπαδόπουλος	3ος	72	864	
Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	4ος	48	576	
Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	5ος	24	288	

Συνολικά: 3600

Μισθοδοσία δασκάλων του Ελληνικού Κολεγίου.

Η ελληνική γλώσσα ήταν ο μεγαλύτερος πλούτος που έφεραν μαζί τους στη Βρετανία οι Έλληνες μετανάστες. Γι' αυτό πάντοτε προσπαθούσαν να την προστατέψουν και να τη διατηρήσουν.

Μαθητές του Ελληνικού Κολεγίου το 1874.

Πίνακας μαθητών του Ελληνικού Κολεγίου το 1874-5

Όνομα	Επίσημο όνομα	Επίσημο όνομα	Επίσημο όνομα
1. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
2. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	96
3. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	72
4. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	48
5. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	24
6. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
7. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
8. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	96
9. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	72
10. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	48
11. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	24
12. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
13. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
14. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	96
15. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	72
16. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	48
17. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	24
18. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
19. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	120
20. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	96
21. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	72
22. Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	Γεώργιος Α. Παπαδόπουλος	48

Τα πρώτα ελληνικά παροικιακά σχολεία ιδρύθηκαν το 1950 από τον Τεύκρο Ανθία και το Σύλλογο Ελλήνων Γονέων.

Αργότερα, άρχισαν να ιδρύονται περισσότερες τάξεις για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε διάφορα μέρη του Λονδίνου. Η εκκλησία χρησιμοποιούσε δικούς της χώρους δίπλα στους ναούς. Επίσης, άλλες ομάδες γονέων οργανώθηκαν σε συλλόγους και ίδρυσαν ελληνικά σχολεία σε αγγλικά κτίρια με ενοίκιο.

Ελληνικό σχολείο της δεκαετίας 1950.

Τάξεις Ελληνικών του 1960.

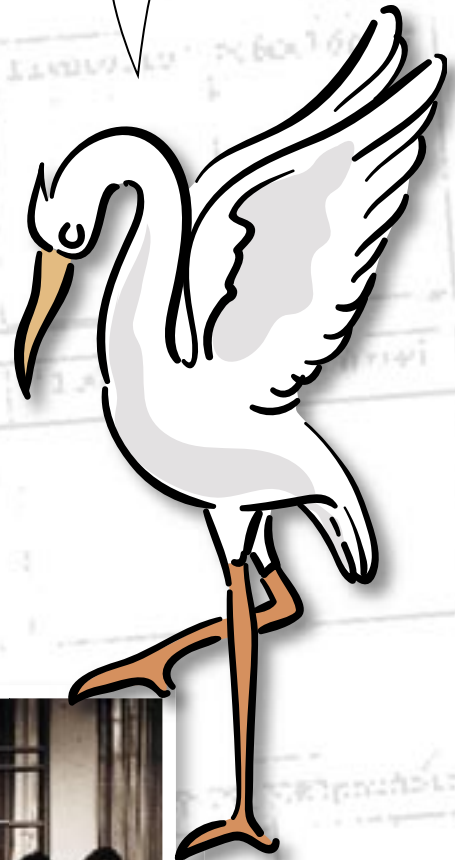

Στις τάξεις των ελληνικών σχολείων δίδασκαν ιερείς και δάσκαλοι που ζούσαν στη Βρετανία.

Σχολείο ελληνικής γλώσσας.

Δελτίο εγγραφής μαθητή.

Δάσκαλοι και μαθητές του ελληνικού παροικιακού σχολείου Minchenden (1981).

Αργότερα, οι κυβερνήσεις της Ελλάδας και της Κύπρου άρχισαν να στέλνουν δασκάλους, για να βοηθήσουν στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας. Έτσι υπηρετούν στη Βρετανία δυο εκπαιδευτικές αποστολές: η Ελληνική Εκπαιδευτική Αποστολή με εκπαιδευτικούς από την Ελλάδα, και η Κυπριακή Εκπαιδευτική Αποστολή με εκπαιδευτικούς από την Κύπρο. Η ΚΕΑ λειτούργησε από το 1968 μέχρι και το 1972. Επαναλειτούργησε το 1977 και συνεχίζει μέχρι και σήμερα.

Εκδρομή με
το ελληνικό
σχολείο...

Κοίτα τι βρήκαμε στα
σκονισμένα συρτάρια ενός
ελληνικού σχολείου...

Σχολική χρονιά 1979-1980. Οι μαθητές της Α΄ τάξης
του ελληνικού παροικιακού σχολείου Kingsbury.

Οι μαθητές της Β΄ τάξης του ίδιου σχολείου.

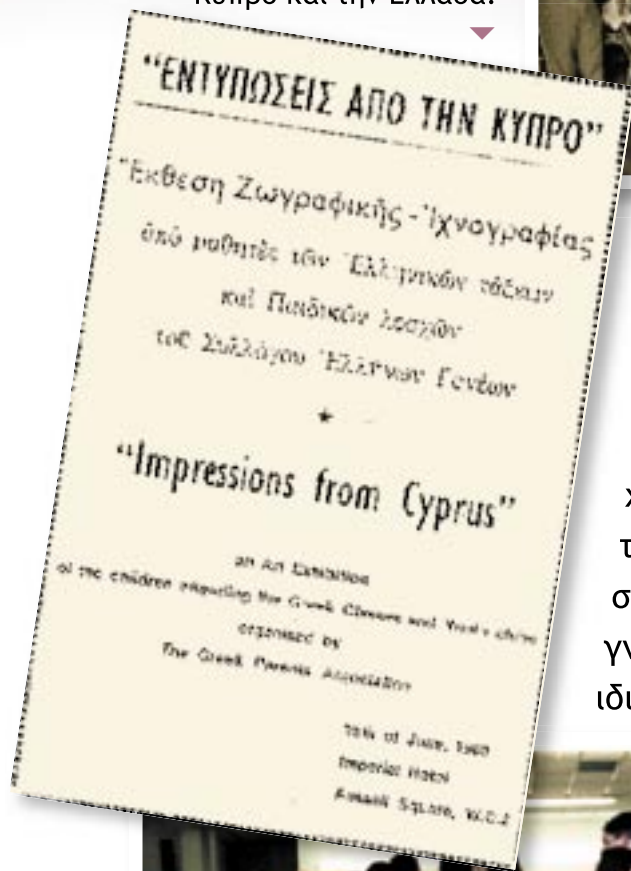

Μέσα από μια παράσταση τα παιδιά μαθαίνουν τα ελληνικά έθιμα που έχουν σχέση με το γάμο.

Η ζωγραφική και το σχέδιο βοηθούν τους μαθητές να παρουσιάσουν τις σκέψεις και τις γνώσεις τους για την Κύπρο και την Ελλάδα.

Στα ελληνικά σχολεία τα Ελληνόπουλα που ζουν στη Βρετανία μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα, τον ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική ιστορία. Επίσης μαθαίνουν ελληνικούς χορούς και ελληνικά τραγούδια. Με τις γιορτές που γίνονται κάθε χρόνο στα παροικιακά σχολεία οι μαθητές γνωρίζουν τα ήθη και τα έθιμα της ιδιαίτερης πατρίδας τους.

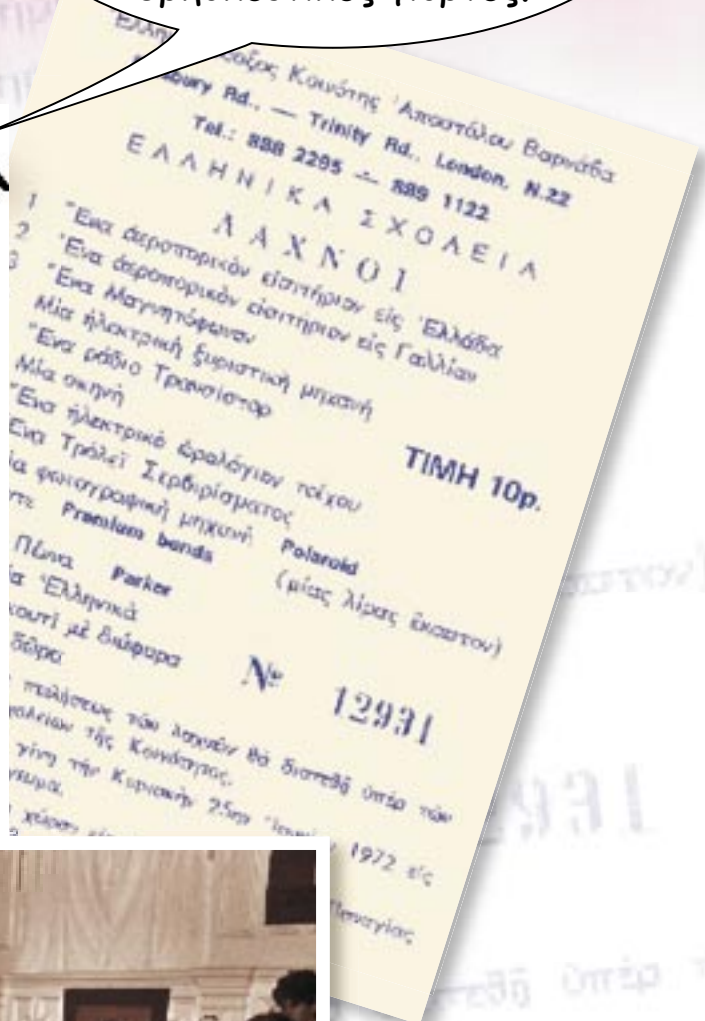
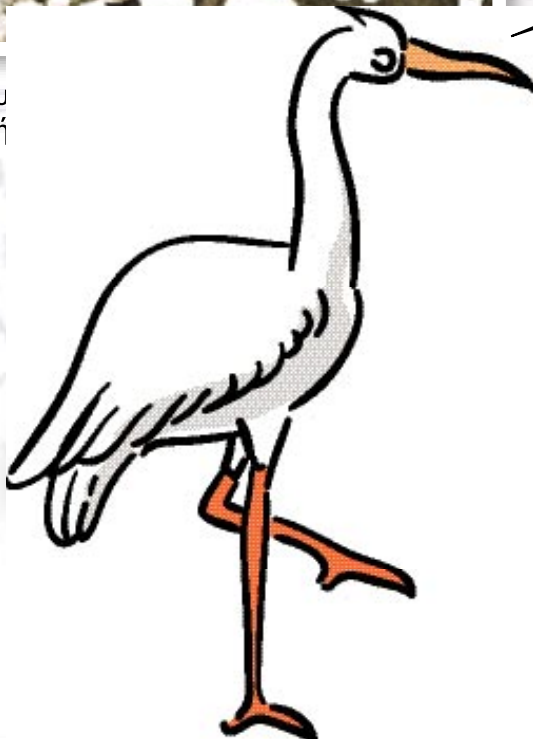

Μαθαίνουν επίσης να χορεύουν ελληνικούς παραδοσιακούς χορούς φορώντας παραδοσιακές ενδυμασίες.

Χριστου
σχολική

Κάθε χρόνο στα ελληνικά
σχολεία διοργανώνονται
εκδηλώσεις για εθνικές και
θρησκευτικές γιορτές.

▲ Λαχνός από
γιορτή ελληνικού
σχολείου.

◀ Ελληνικοί χοροί με
φουστάνελες. Έτσι
τιμούν οι μαθητές των
ελληνικών σχολείων
την επέτειο της 25ης
Μαρτίου 1821 και της
1ης Απριλίου 1955.

ΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ

Παρευρέθηκαν άνω των 500, ο Ύπατος Αρμοστής και πολλοί άλλοι επίσημοι

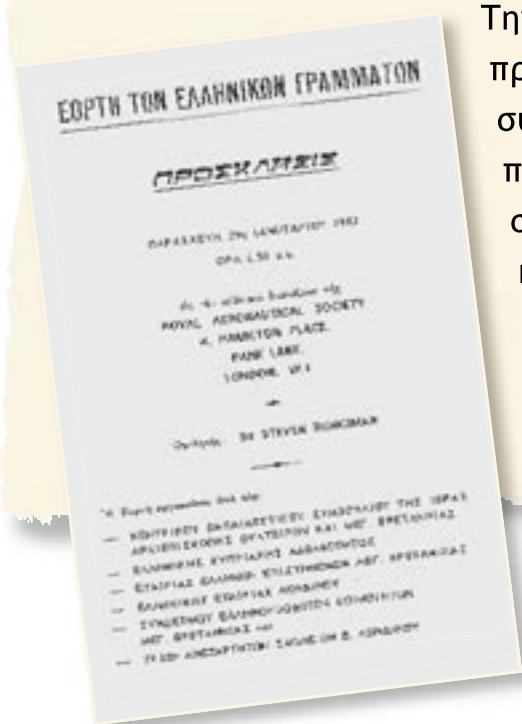

Την περασμένη Κυριακή στο μεγάλο χολ του Σχολείου Άσμοουλ έγινε με μεγάλην επιτυχία η κεντρική χριστουγεννιάτικη γιορτή του Συλλόγου Ελλήνων Γονέων με την ευκαιρία των 30 χρόνων του στην υπηρεσία του εκπαιδευτικού της Παροικίας.

Παρόλες τις άσχημες καιρικές συνθήκες η μεγάλη αίθουσα της Σχολής γέμισε από κόσμο. Παρευρέθηκαν πάνω από 500 άτομα, μεταξύ των οποίων ο Ύπατος Αρμοστής κ. Παναγίδης, ο ανώτατος εκπαιδευτικός λειτουργός του Χάρινγκεϊ κ. Τόνη Λέννι, ο προϊστάμενος της Ελληνικής Εκπαιδευτικής Αποστολής κ. Ροδονάκης, ο πρόεδρος της ΟΕΣΕΚΑ κ. Στυλιανού, η οικογένεια του αείμνηστου Τεύκρου Ανθία, η Σούζη Κωνσταντινίδου, Άγγλοι διευθυντές σχολείων, και σχεδόν όλοι οι δάσκαλοι της ΚΕΑ και άλλοι που υπηρετούν στα Σχολεία του ΣΕΓ.

Την έναρξη του προγράμματος έκαμεν ο πρόεδρος του ΣΕΓ κ. Παπαδάκης, με μια σύντομη ομιλία του, τονίζοντας το ρόλο που έχει να διαδραματίσει ο Σύλλογος στην Παροικία. Ο πρόεδρος της ΟΕΣΕΚΑ κατάθεσεν επίσης σύντομο χαιρετισμό.

Εφημερίδα ΒΗΜΑ, 16-12-1981

Από την οικογενειακή και κοινωνική ζωή

Οικογενειακές φωτογραφίες

Επειδή μια εικόνα
αξίζει όσο χίλιες λέξεις, ας τις
αφήσουμε να μας ταξιδέψουν
στο χρόνο!

Άνετη ζωή στη Βρετανία...

Πόσες κόρες!

Έτοιμοι για βόλτα!

Γλυκά χαμόγελα!

Να ζήσετε!

Γάμος στη δεκαετία του '40. Αναμνηστική φωτογραφία.

Φωτογραφία με τον Αι Βασίλη.

Να σας ζήσει το νεοφώτιστο!

Για το ταξίδι του μέλιτος!

Γενέθλια.

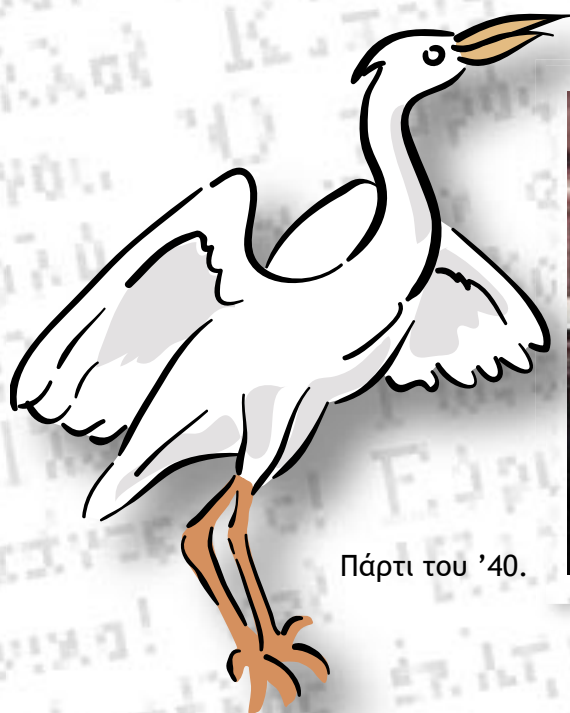

Όλοι στο χορό!

Ελληνικό γλέντι!

Χορός των Κυπρίων
Τὸ παλαιὸν Σάββατον, ἡ αἰ-
τὴ Ἀθηνῶν ἔδειξεν τὸν θορόν
χορὸν τῆς, εἰς ἃν παραρῆσαν
πολλοὶ Κύπριοι καὶ οἱ ἄλλοι
ξένοι. Ὁ χορὸς εἶδεν εἰς μίαν
πολὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Βα-
σιλικῆς Συναγωγῆς, παρὰ τῆς
Πλατείας Ρόσελ. Ἐχρηθῆσαν
πάντες οἱ Ἑβραϊκαὶ, Ἀμερικαν-
νοὶ καὶ Ἕλληνοὶ χοροὶ. Εἰς
τὸ τέλος ἐλάτρωθη λαχρὸς ἀπὲρ
τῶν οἰκονομῶν τῶν ἐκ Κύπρου
στρατιωτῶν, τῶν Ἰσραηλίων κέντων
Συναθῆτων παρὰ Κωνσταντίνου καὶ
Φίλοκ. πριμ. Ἐπίσης, ἐκ πλε-
στη τῶν ἀναφορικῶν καὶ γλυκο-
μαίτων ἐπαρῆθησαν παρὰ διαφό-
ρων. Ἐκτελέσθη κατὰ τὸν χορὸν
πλῆθος τῶν, καὶ ἐκ ἴσου ἐτε-
ρήθη Ἰσπανοποιητικῶν.

Πάρτι του '40.

Ελληνικές χοροεσπερίδες διοργανώνονται και σήμερα από διάφορες παροικιακές οργανώσεις και ελληνικά σχολεία. Πέρα από τη διασκέδαση, οι συγκεντρώσεις αυτές στοχεύουν στην οικονομική ενίσχυση των οργανώσεων και των σχολείων.

Στιγμιότυπο από την ετήσια χοροεσπερίδα του ελληνικού παροικιακού σχολείου Queenswell στο Βόρειο Λονδίνο.

Κουβέντα
και τάβλι...

Συζητήσεις
στο καφενείο.

▲
Διαγωνισμοί ▶
στο τάβλι...

Συναντήσεις!

◀ Σούβλα στην εξοχή. Καλή όρεξη!

Φοιτητές στο Σάρεϊ.

Η τότε πρωθυπουργός της Βρετανίας Μάργκαρετ Θάτσερ μεταξύ παιδιών της ομογένειας.

Το ελληνικό χορευτικό συγκρότημα Λύρα με παραδοσιακές στολές.

Εκδηλώσεις...

Κυπριακό
μουσικοχορευτικό
συγκρότημα.

Στιγμιότυπα από το
καθιερωμένο ετήσιο
παζαράκι για την ενίσχυση
του ελληνικού σχολείου
του Αποστόλου Βαρνάβα
στο Βόρειο Λονδίνο.

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

1980

Για να δούμε πρώτα πόσοι Έλληνες ζουν στο Λονδίνο σήμερα.

Από τη δεκαετία του '80 και μετά, η ελληνική παροικία στη Βρετανία σημείωσε μεγάλη ανάπτυξη στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα αλλά και στον τομέα της παιδείας και του πολιτισμού.

Δήμοι του Λονδίνου	Ενήλικες	Έλληνες ψηφοφόροι
Barnet	332.000	35.000
Camden	189.000	7.000
Enfield	265.000	40.000
Hackney	195.000	15.000
Haringey	222.000	20.000
Islington	179.000	8.000
Waltham Forest	221.000	8.000
	1.603.000	133.000

Γενικά, όμως, στο Ηνωμένο Βασίλειο υπολογίζεται ότι ζουν σήμερα πάνω από 250.000 Ελληνοκύπριοι.

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Από μία εκδήλωση στο χώρο της Ελληνοκυπριακής Αδελφότητας.

Το κτίριο της Ελληνοκυπριακής Αδελφότητας στο Britannia Road, στο Βόρειο Λονδίνο.

Ι. Παροικιακές οργανώσεις

Η οργάνωση της ελληνικής παροικίας στη Βρετανία σήμερα στηρίζεται στην ύπαρξη και λειτουργία των παρακάτω ελληνικών σωματείων:

Ελληνοκυπριακή Αδελφότητα

Κυπριακό Κοινοτικό Κέντρο

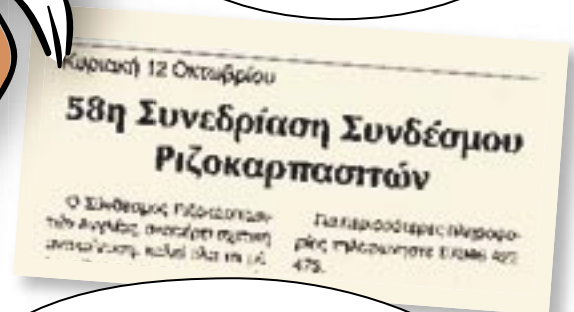
Ελληνικό Κέντρο

ΕΦΕΠΕ

Πολλά τοπικά σωματεία και οργανώσεις από διάφορες ομάδες Ελλήνων που ζουν στη Βρετανία.

Να τι βρήκαμε στον Τύπο και στα αρχεία των διαφόρων οργανώσεων.

Και κάτι άλλο.

Στον κοινωνικό τομέα η παρουσία των Ελλήνων στη Βρετανία αναβαθμίζεται. Αρκετοί αποκτούν δημόσια αξιώματα, εκλέγονται δήμαρχοι και σύμβουλοι στις τοπικές υπηρεσίες ή τους απονέμονται τιμητικές διακρίσεις για την προσφορά τους στην πρόοδο της χώρας.

Πιο συγκεκριμένα, στην ελληνική παροικία του Λονδίνου λειτουργούν σαράντα περίπου τοπικά σωματεία, πέντε οργανώσεις γυναικών, έξι φιλανθρωπικές οργανώσεις, πέντε σύλλογοι επιστημόνων, τρία αθλητικά σωματεία και δυο φοιτητικοί σύλλογοι.

Η Ελληνική Κυπριακή Εστία στο Erdington (Μπέρμιγχαμ).

II. Αγορά - Εργασία

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας 25ετίας η ελληνική παροικία στη Βρετανία παρουσιάζει μια πολύ διαφορετική εικόνα σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες. Παρατηρείται πρώτα πρώτα, από πλευράς διαμονής, μια μετακίνηση των Ελλήνων προς ακριβά, περιφερειακά προάστια, στα οποία αναπτύσσεται στη συνέχεια ένα νέο τοπικό δίκτυο αγοράς και εργασίας.

Από την άλλη πλευρά, καθώς ο πληθυσμός της ελληνικής παροικίας αυξάνεται με το πέρασμα του χρόνου, πολλαπλασιάζονται και οι ανάγκες των μεταναστών, ενώ αυξάνεται η ζήτηση στην ένδυση, στη διατροφή, στην κατοικία, στην επίπλωση, στα ταξίδια και στους άλλους τομείς της καθημερινής ζωής.

Στον επαγγελματικό τομέα σημειώνεται περαιτέρω ανάπτυξη των ιδιωτικών επιχειρήσεων που ιδρύθηκαν τη δεκαετία του '60 και του '70. Ταυτόχρονα, οι Έλληνες στη Βρετανία αλλάζουν προσανατολισμό ως προς τα επαγγέλματα με τα οποία επιλέγουν να ασχοληθούν. Τα ραφτάδικα, τα κουρεία, τα μπακάλικα και τα μικροεστιατόρια έτοιμου φαγητού (fish and chips) δίνουν τώρα πια τη θέση τους σε εργοστάσια και μονάδες κάθε είδους ένδυσης και ρουχισμού, σε πολυτελή κουρεία και κομμωτήρια, σε επιχειρήσεις φαγητών και ποτών. Μεγάλη επιτυχία παρουσιάζουν τώρα οι επιχειρήσεις ταξιδιωτικών και κτηματομεσιτικών γραφείων καθώς και τα δικηγορικά και λογιστικά γραφεία. Τώρα, περισσότεροι πάροικοι αποκτούν πανεπιστημιακή μόρφωση και γίνονται γιατροί, δικηγόροι, λογιστές, διευθυντές επιχειρήσεων.

Κάθε γωνιά κι ένα ελληνικό καφενείο!

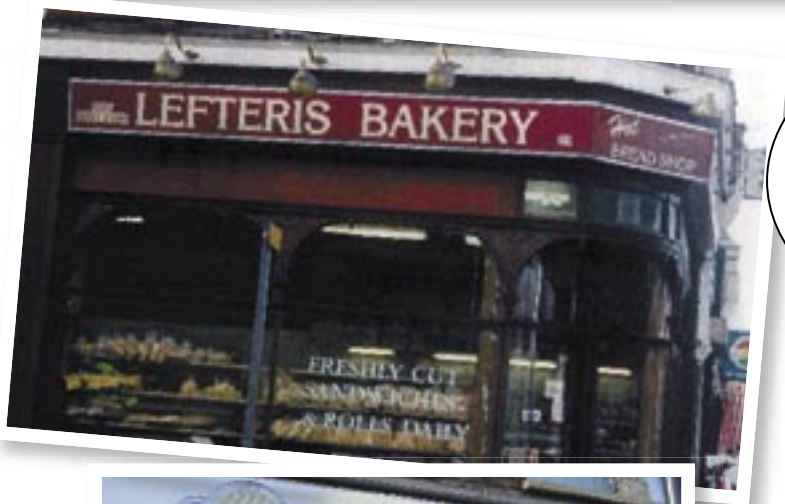
Κτηματομεσιτικά γραφεία που... μιλούν ελληνικά!

Πολλές παραδοσιακές ελληνικές ταβέρνες.

Να τι είδαμε σε έναν περίπατο στο σύγχρονο ελληνικό Λονδίνο.

Εμένα μου άρεσαν περισσότερο οι ελληνικοί φούρνοι, τα ζαχαροπλαστεία και τα γραφεία ταξιδίων!

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Εδώ υπάρχει κάτι για τον καθένα!

Σχολικά κι εξωσχολικά βιβλία.

Ελληνικά κρεπωλεία.

Κι ελληνικά Μίκυ Μάους για τα παιδιά.

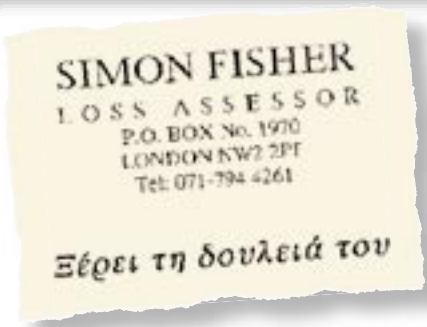
Εργοστάσια και καταστήματα ρουχισμού.

Ασφαλιστικά, λογιστικά και δικηγορικά γραφεία.

Ελληνικές τράπεζες.

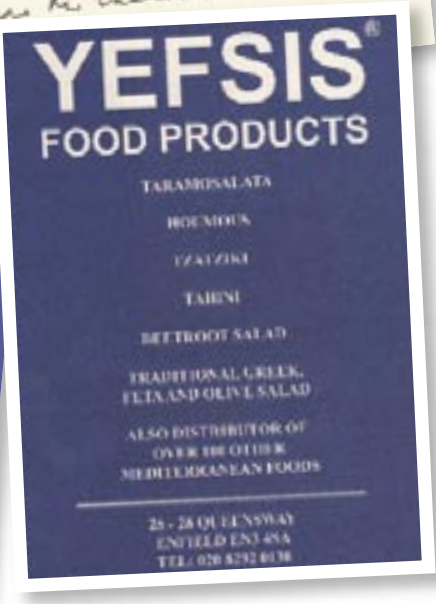

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Η ελληνική παροικία στη Βρετανία έχει σπουδαίο επιχειρηματικό πνεύμα!

III. Ενημέρωση - Επικοινωνία

Στον τομέα της ενημέρωσης και της επικοινωνίας τα πράγματα έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Στο Λονδίνο εκδίδονται σήμερα τρεις εβδομαδιαίες εφημερίδες και πολλά μηνιαία ή ετήσια περιοδικά. Λειτουργεί ελληνικός ραδιοφωνικός σταθμός, που εκπέμπει από το Λονδίνο και μεταδίδεται δορυφορικά σε όλο τον κόσμο, καθώς και ελληνική καλωδιακή τηλεόραση. Επίσης, οι Έλληνες της Βρετανίας έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν ελληνικά τηλεοπτικά κανάλια από την Ελλάδα και την Κύπρο, των οποίων η λήψη γίνεται με δορυφορικές κεραιές. Όλα αυτά τα μέσα προσφέρουν τακτική ενημέρωση στους ομογενείς και τους κάνουν να νιώθουν πολύ κοντά στη ζωή των άλλων Ελλήνων που ζουν στην Ελλάδα, την Κύπρο, αλλά και σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Επιπλέον, οι επισκέψεις κάθε είδους καλλιτεχνών, ζωγράφων, ηθοποιών, τραγουδιστών, αλλά και πολλών ακαδημαϊκών και σπουδαιών ανθρώπων των γραμμάτων από την Ελλάδα και την Κύπρο δίνουν τώρα

την ευκαιρία στους Έλληνες που ζουν στη Βρετανία να βρίσκονται σε συνεχή επαφή με τον πολιτισμό και τις τέχνες στην πατρίδα.

Ραδιόφωνο

Ο Ελληνικός Ραδιοσταθμός Λονδίνου ιδρύθηκε το 1983 και πήρε νόμιμη άδεια το 1989. Το 1996 η άδεια ανανεώθηκε για άλλα οκτώ χρόνια. Σήμερα ο LGR λειτουργεί όλο το εικοσιτετράωρο και εκπέμπει δορυφορικά. Πολλοί Έλληνες σε όλο τον κόσμο παρακολουθούν τις εκπομπές του LGR μέσω της ιστοσελίδας του στο διαδίκτυο www.lgr.co.uk. Διοικείται από δωδεκαμελές διοικητικό συμβούλιο. Τα έσοδα του LGR προέρχονται από διαφημίσεις.

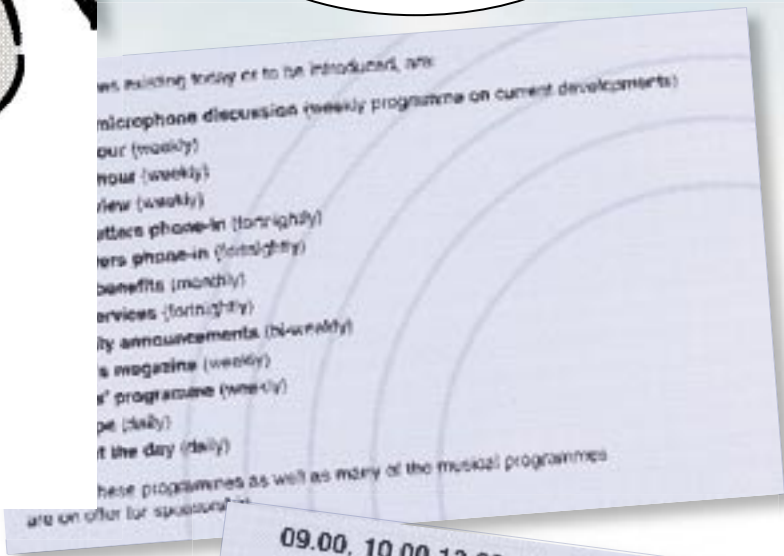

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Για δεξ άλλες δραστηριότητες του LGR.

09.00, 10.00 13.00 (live from Cyprus),
11.50 (live from Greece)
16.03, 18.20 (live from Cyprus)
21.15 (live from Cyprus)
22.00 (live from Greece).

Έχουμε όμως και ελληνική δορυφορική τηλεόραση.

50 CLARENDON ROAD LONDON N8 6DJ TEL: 0208 292 7037 FAX: 0208 292 7042

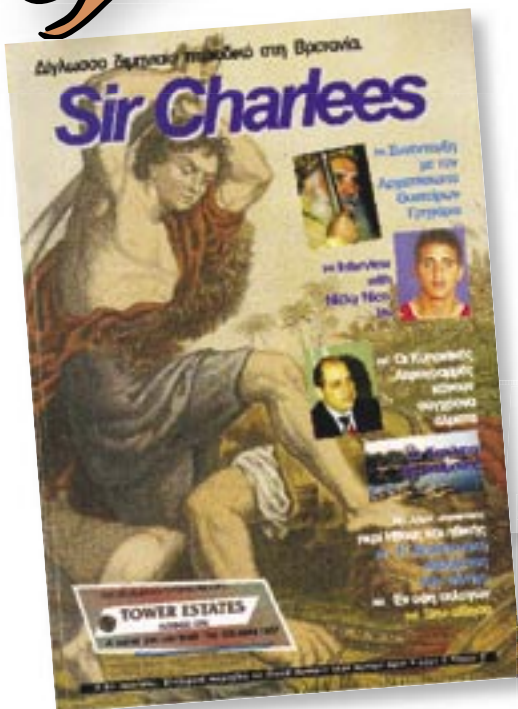

Καθημερινά φτάνουν πολλές εφημερίδες και περιοδικά από την Κύπρο και την Ελλάδα.

Η ώρα της δουλειάς στο γραφείο της εφημερίδας.

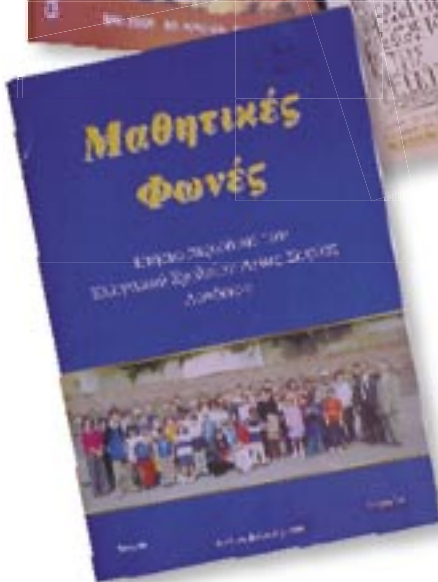
Στη Βρετανία εκδίδονται και πάρα πολλά περιοδικά από διάφορες ελληνικές οργανώσεις και σχολεία.

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Βρήκαμε όμως και
πολλά τοπικά ελληνικά
περιοδικά.

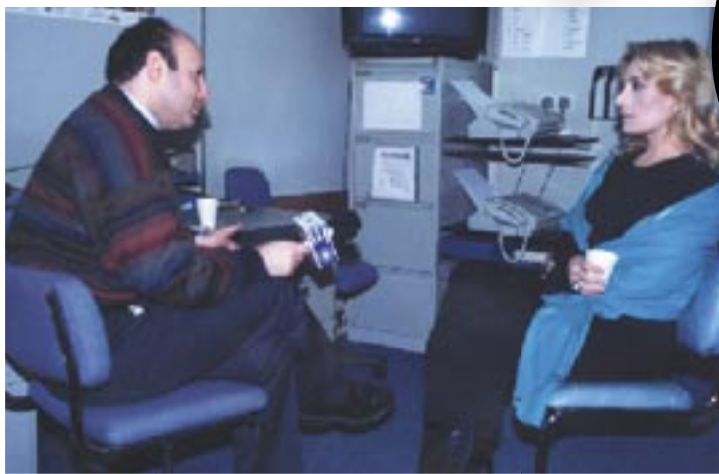

Ο δημοσιογράφος της παροικίας κ. Τίτος Χριστοδούλου βραβεύεται από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλο για το καλύτερο ομογενειακό ρεπορτάζ.

Ο τραγουδιστής Αλκίνοος Ιωαννίδης με τον συνεργάτη του LGR Βαγγέλη Γερμανό και τον δημοσιογράφο της “Παροικιακής” Τίτο Χριστοδούλου.

Συνέντευξη με την Αλέξια.

Ο υπουργός Βιομηχανίας και Εμπορίου της Κύπρου κ. Ρολάνδης δίνει συνέντευξη στον δημοσιογράφο του LGR.

IV. Τέχνη και πολιτισμός

Η πνευματική ζωή της ελληνικής παροικίας στη Βρετανία έχει αναβαθμιστεί σημαντικά εξαιτίας κυρίως της λειτουργίας και των δραστηριοτήτων του Ελληνικού Κέντρου, το οποίο ξεκίνησε να λειτουργεί το 1991 και το οποίο φιλοξενεί στους χώρους του μια μεγάλη ποικιλία πνευματικών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

Το Ελληνικό Κέντρο είναι ένας πολύ αξιόλογος πολιτιστικός χώρος στο Λονδίνο.

Το κτίριο του Ελληνικού Κέντρου.

Η πλάκα των εγκαινίων του Ελληνικού Κέντρου.

Από την πινακίδα των ανακοινώσεων ο επισκέπτης μπορεί να ενημερωθεί για τις διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις του Κέντρου.

Μαθήματα
Ελληνικών

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ
Οι εξετάσεις για το "Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας" στις 13-14 Μαΐου

Το Γραφείο Εκπαίδευσης της Ελληνικής Προξενίας στο Λονδίνο ανακοινώνει τη διεξαγωγή των Πιστοποιητικών της Ελληνομάθειας του Λυκείου και της Γενικής Παιδείας.

Αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση η εξάσκηση διαφόρων ειδών στην Ελληνική Ανώτατη Εκπαίδευση και την αλληλεπίδραση με τους φοιτητές στο σελ. 27

Οι εξετάσεις για το "Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας" στις 13-14 Μαΐου

Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στις εξετάσεις απευθείας στο Γραφείο Προξενίας στη Λονδίνο 1A Holland Park W1 3TR, από 2 Φεβρουαρίου 2004 μέχρι 27 Μαρτίου 2004, με τη προϋπόθεση ότι συμπληρώνουν την ημέρα των εξετάσεων το δωδέκατο έτος της ηλικίας τους.

Εκδήλωση στο Λονδίνο για την ελληνική γλώσσα και τους Ολυμπιακούς Αγώνες

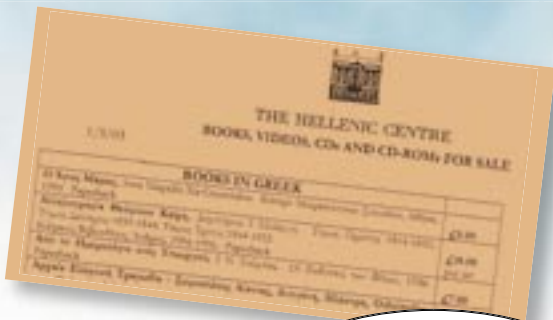
Μουσικά όργανα.

Διάλεξη για το πιστοποιητικό Ελληνομάθειας

Πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο, στις 12 Μαΐου 2004, η διάλεξη για το πιστοποιητικό Ελληνομάθειας, με την παρουσία του Προξένου της Ελλάδας στο Λονδίνο, κ. Γεωργίου Κ. Κωνσταντίνου.

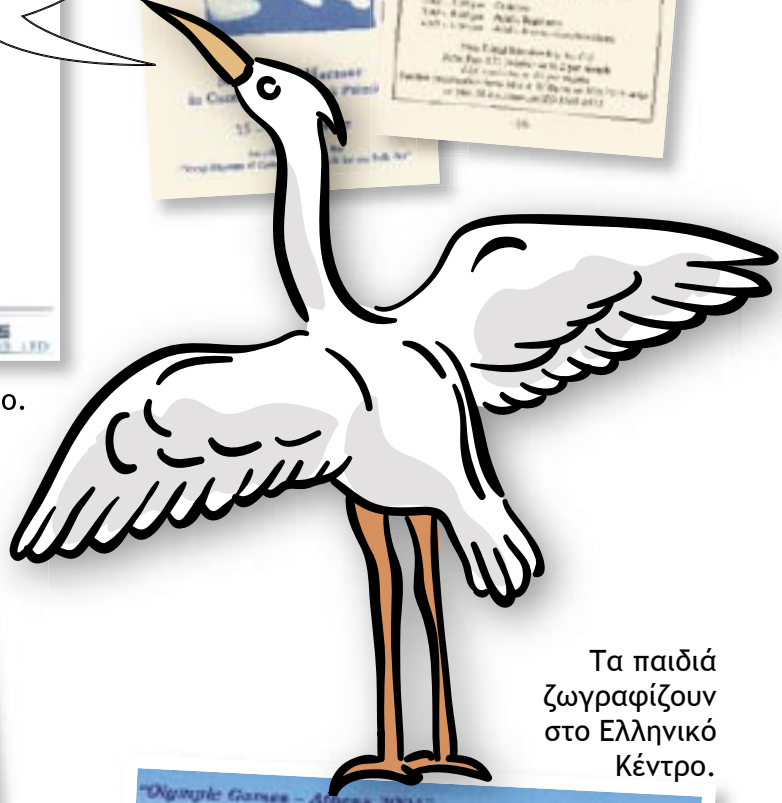
Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

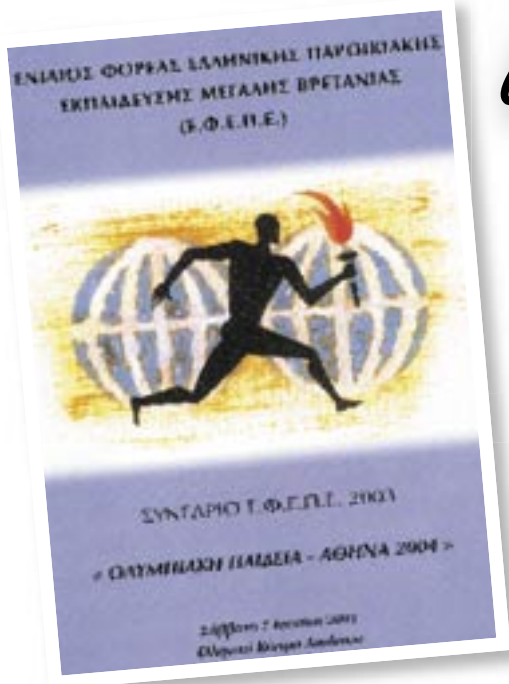
Και μαθήματα ελληνικών στο Ελληνικό Κέντρο.

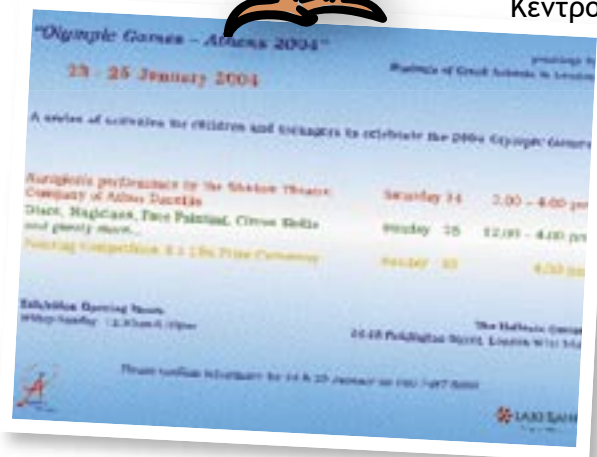
Έκθεση ζωγραφικής στο Ελληνικό Κέντρο.

Τα παιδιά ζωγραφίζουν στο Ελληνικό Κέντρο.

Παιδικό συνέδριο με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων.

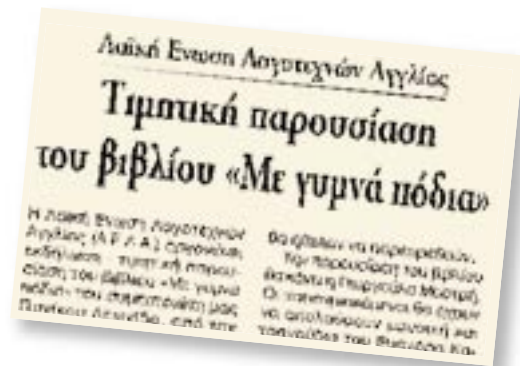
IV. Βυζαντινή Χορωδία

Η Βυζαντινή Χορωδία Λονδίνου είναι η επίσημη χορωδία της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας με έδρα το Λονδίνο.

Συνυπάρχει με τη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής από το 1986 και ιδρυτής και διευθυντής της είναι ο Οικονόμος π. Ιωσήφ Παλιούρας, ο οποίος είναι μουσικός, θεολόγος και μέλος της Ελλαδικής Εκπαιδευτικής Αποστολής. Μέχρι σήμερα έχει δώσει δεκάδες συναυλίες σε αρκετούς ορθόδοξους ναούς στο Λονδίνο και σε όλη τη Μεγάλη Βρετανία, όπως επίσης και στο Ελληνικό Κέντρο και στο Μουσείο του

Λονδίνου. Έχει ηχογραφηθεί από το BBC και συμμετέχει ανελλιπώς σε όλες τις παμπαροικιακές, εθνικές και μη, εκδηλώσεις του Λονδίνου.

Κύριος στόχος τόσο της Χορωδίας όσο και της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής, είναι η γνώση, η συνέχιση, η διάδοση και μάθηση της πατρώας μας ελληνικής μουσικής.

Συναυλία της Βυζαντινής Χορωδίας στον Άγιο Ιωάννη (2003).

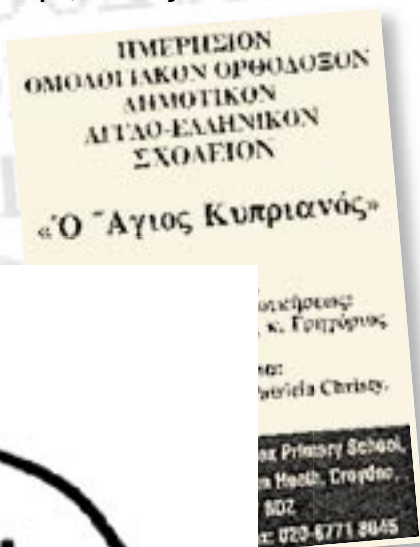

Υ. Γράμματα και επιστήμες

Στον τομέα των γραμμάτων και των επιστημών έχουμε πολύ σημαντική πρόοδο. Πολλά Πανεπιστήμια προσφέρουν μαθήματα ελληνικών σε ξένους που ενδιαφέρονται να μάθουν τη γλώσσα μας. Στο Λονδίνο λειτουργεί σήμερα ένα ημερήσιο δημόσιο ελληνικό σχολείο, που περιλαμβάνει νηπιαγωγείο, δημοτικό, γυμνάσιο και λύκειο. Το σχολείο αυτό

χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας και ακολουθεί το ελληνικό πρόγραμμα σπουδών. Υπάρχει επίσης το Ελληνικό Κολέγιο, που είναι ιδιωτικό ημερήσιο εκπαιδευτήριο. Πρόσφατα δημιουργήθηκε και ένα αγγλικό σχολείο, ο «Άγιος Κυπριανός», το οποίο περιλαμβάνει στο πρόγραμμά του και διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και θρησκείας.

Τρία ημερήσια
ελληνικά εκπαιδευτήρια!
Μπράβο μας!

Από την τελετή των εγκαινίων του Ημερήσιου Ομολογιακού Ελληνορθόδοξου Σχολείου Άγιος Κυπριανός στο Croydon του Ν. Λονδίνου.

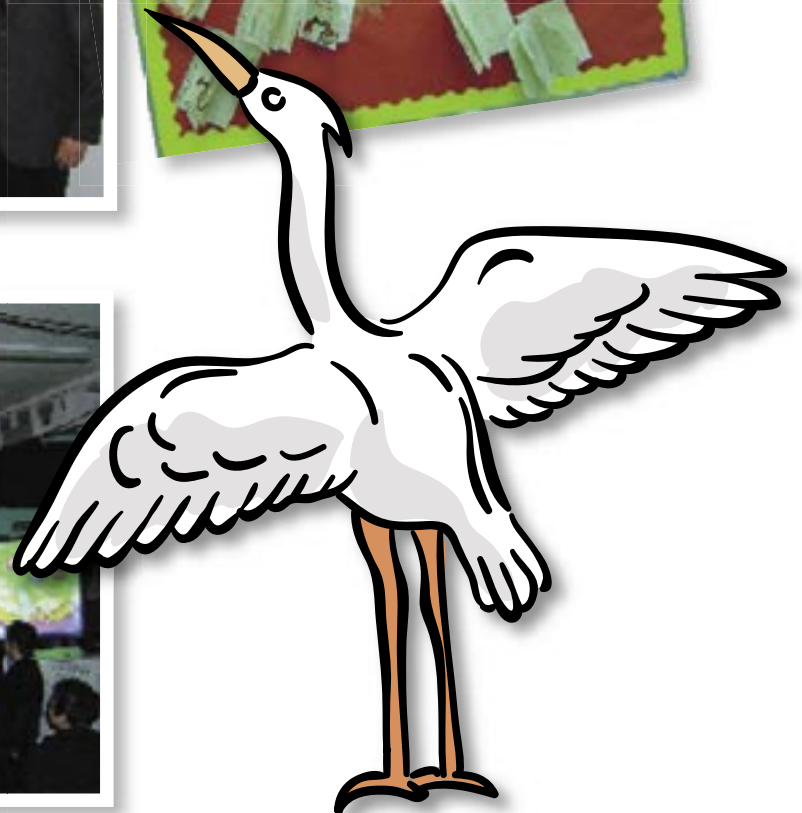

Να τι είδαμε στο άλμπουμ του Ελληνικού Δημοτικού Σχολείου Λονδίνου.

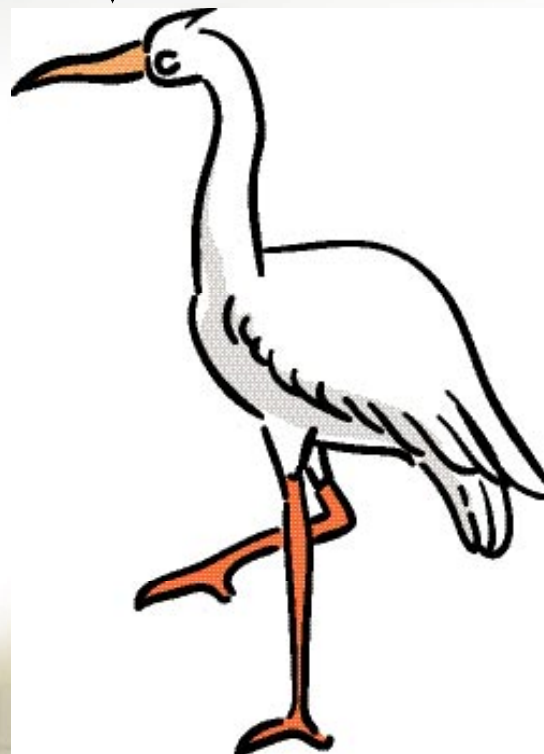
Πολύ μου άρεσαν
οι δραστηριότητες του
Ελληνικού Σχολείου
Λονδίνου.

Θα γραφτώ κι εγώ
στο Ελληνικό Δημοτικό
Σχολείο Λονδίνου!

Η ελληνική παροιμία της Βρετανίας σήμερα

“Ο δρόμος είχε τη δική του ιστορία. Κάποιος την έγραψε στον τοίχο με μπογιά. Ήταν μια λέξη μοναχά ελευθερία, είπανε όμως πως την έγραψαν παιδιά”.
17 Νοεμβρίου 2002.

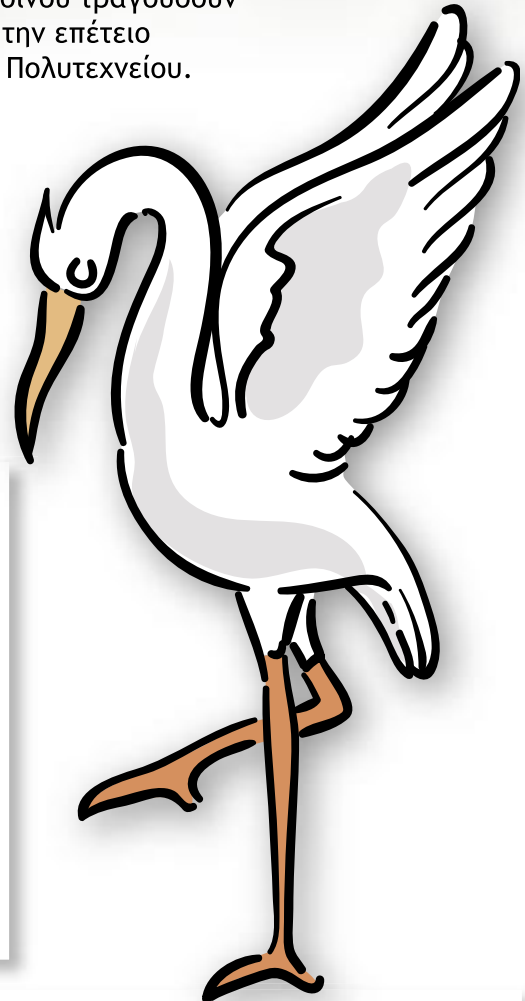
Τα παιδιά του ελληνικού Γυμνασίου - Λυκείου Λονδίνου τραγουδούν για την επέτειο του Πολυτεχνείου.

Ανοίξαμε το σχολικό λεύκωμα του Ελληνικού Γυμνασίου - Λυκείου Λονδίνου και θαυμάσαμε πολλά και από το Δημοτικό και από το Γυμνάσιο - Λύκειο.

Επίσκεψη των μαθητών της Β΄ Λυκείου στο Άμστερνταμ μέσα στα πλαίσια του προγράμματος Κομένιος.

Επίσκεψη της Β΄ Γυμνασίου στα Ελληνικά Μάρμαρα στο Βρετανικό Μουσείο, 15-12-1999.

Χρίστος Δ. Πολίτης - γεννήθηκα το 1982 στην Αθήνα. Έζησα 2 χρόνια στο Λονδίνο και τελείωσα τις δύο τελευταίες τάξεις του λυκείου στο Ελληνικό Σχολείο του Λονδίνου. Το σχολείο αυτό ήταν μια εμπειρία για μένα, όπως και για όλους τους συμμαθητές μου. Είχε τη ζεστασιά της οικογένειας, την ομορφιά της παρέας και το ενδιαφέρον της μάθησης. Τώρα είμαι φοιτητής της Φαρμακευτικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Θυμάμαι με νοσταλγία τα χρόνια που έζησα στη Βρετανία.

Αθήνα 8/3/2000

Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου. Τα παιδιά χορεύουν και οι καλεσμένοι χειροκροτούν.

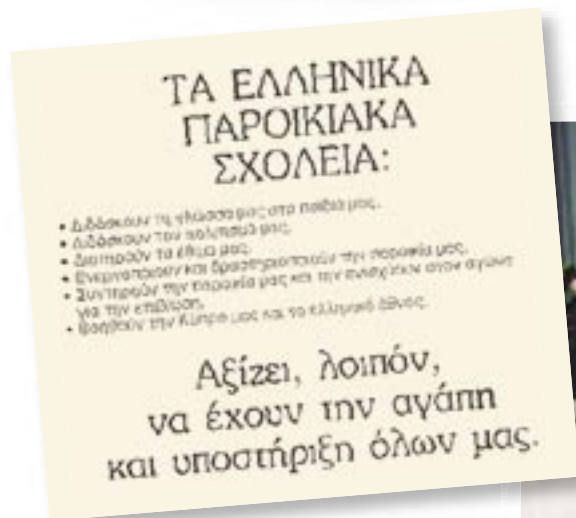

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Γενικά στη Βρετανία λειτουργούν περισσότερα από 100 απογευματινά ελληνικά σχολεία για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού. Έτσι, τα Ελληνόπουλα της παροικίας έχουν την ευκαιρία να αποκτούν ελληνική παιδεία και να έρχονται σε επαφή με τη γλώσσα και τον πολιτισμό των γονιών τους.

Μητέρα συνοδεύει τα παιδιά της στο Ελληνικό Σχολείο.

Αρχίζει μια καινούρια σχολική χρονιά. Αγιασμός στο ελληνικό σχολείο.

Πολλές εκδηλώσεις
όμως γίνονται και στα Ελληνικά
Παροικιακά Σχολεία που λειτουργούν
σε ολόκληρη τη Βρετανία.
Να μερικές φωτογραφίες που
μου άρεσαν πολύ!

Θεατρική παράσταση από τους
μαθητές Ελληνικού Παροικιακού
Σχολείου. Έπαιξαν το έργο
“Ο Θρήνος των Καρυάτιδων”.

Ολυμπιακή ημερίδα.

Ολυμπιακή ημερίδα (σχολεία Ashmole και Queenswell).

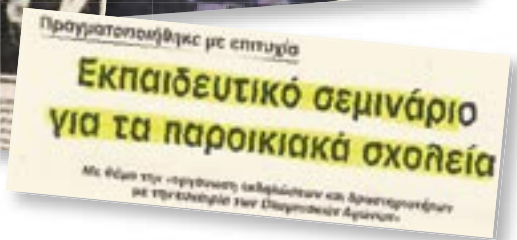
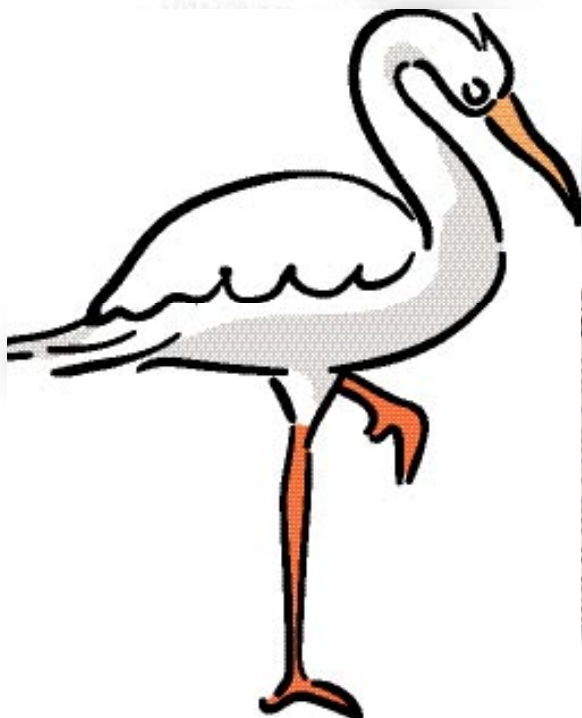

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Εκδήλωση διαγωνισμών έκθεσης για την Κοινοπολιτεία.

Εγώ όμως διαβάζω στις ελληνικές εφημερίδες πολλές ενδιαφέρουσες ειδήσεις από το χώρο της ελληνικής παιδείας στη Βρετανία.

Δάσκαλοι και μαθητές του Ελληνικού Παροικιακού Σχολείου Minchenden (1981).

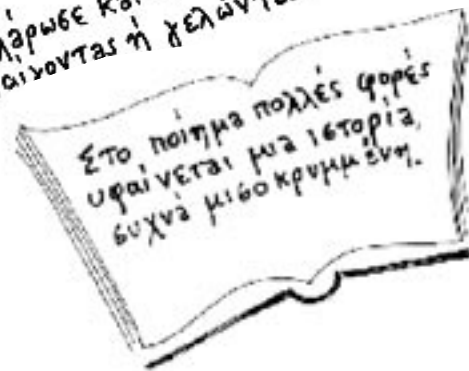
Ο μεγάλος Έλληνας λογοτέχνης Αντώνης Σαμαράκης μιλά στα παιδιά του Ελληνικού Σχολείου Harrow για τη λογοτεχνία.

Διάβασέ το δυνατά και απόλαυσε τον ήχο.

Ψάξε να βρεις το νήμα της.

Χαλάρωσε και απόλαυσε το κλαινοντας ή χελώντας.

Στο ποίημα πολλές φορές υφαινεται μια ιστορία, συχνά μισοκρυμμένη.

Ο ποιητής θέλει να εκφράσει τα συναισθήματά του και να ακριζεί τα δικά σου.

Η ελληνική παροικία της Βρετανίας σήμερα

Στη δημοτική βιβλιοθήκη του Palmers Green μάς χάρισαν ελληνικά βιβλία.

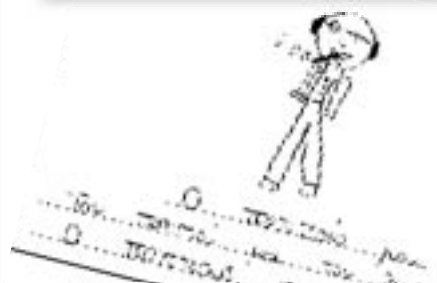
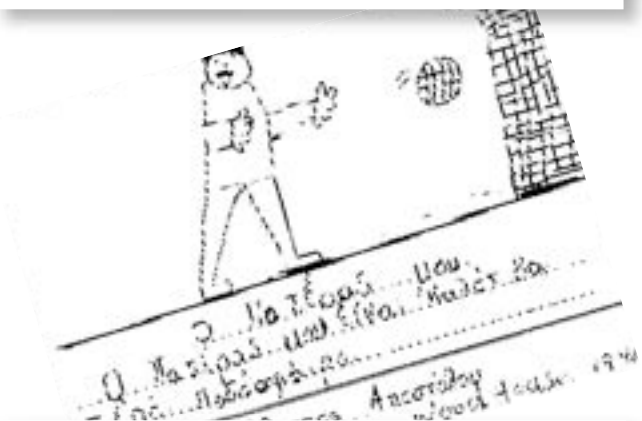
**Χριστουγεννιάτικη γιορτή
του σχολείου Leicester**

Στα συρτάρια των παροικιακών σχολείων βρήκαμε και δεκάδες φωτογραφίες από σχολικές γιορτές.

◀ Συνέδριο ΕΦΕΠΕ για τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Η εκδήλωση έγινε στο Ελληνικό Κέντρο.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ POTTERS BAR
 ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 1992-93
ΩΡΟΛΟΓΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΩΡΑ	ΜΑΘΗΜΑ	Α' ΤΑΞΗ	Β' ΤΑΞΗ	Γ' ΤΑΞΗ	Δ' ΤΑΞΗ	Ε' ΤΑΞΗ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ	Α LEVEL	Α LEVEL
8.15 - 8.30	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
8.30 - 8.45	ΣΧΕΔΙΟ									
ΔΙΑΔΕΙΜΜΑ										
8.45 - 9.00	ΕΡΕΥΝΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
9.00 - 9.15	ΠΑΥΣΑ									
9.15 - 9.30	ΠΑΥΣΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΧΩΡΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
9.30 - 9.45		ΜΟΥΣΙΚΗ	ΜΟΥΣΙΚΗ							
9.45 - 10.00	ΕΣΕΣΟ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
10.00 - 10.15	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
10.15 - 10.30		ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
10.30 - 10.45		ΕΣΕΣΟ	ΕΣΕΣΟ	ΕΣΕΣΟ	ΕΣΕΣΟ	ΕΣΕΣΟ	ΕΣΕΣΟ	ΕΣΕΣΟ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
10.45 - 11.00		ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΧΩΡΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΑ
11.00 - 11.15										
11.15 - 11.30										
11.30 - 11.45										
11.45 - 12.00										

Διό κ. κατεύλ: Ουίλιαμ Ρίτλεϊ - Δεκέμβριος 2002

Τα παιδιά με τα ενδεικτικά τους την τελευταία μέρα της σχολικής χρονιάς (Ελληνικό Σχολείο Ashmole).

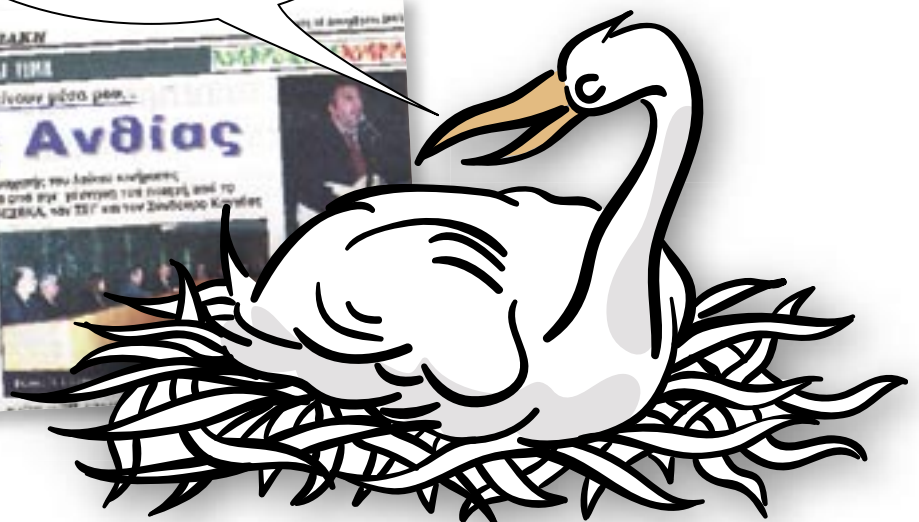

Σχολική εκδρομή με το τέλος της χρονιάς.

Αθλητική ημερίδα. Εκπρόσωπος του δήμου Barnet δίνει μετάλλια στους νικητές.

Η ελληνική παροικία θυμάται και τιμά πάντα τους πρωτεργάτες των ελληνικών σχολείων.

Η ελληνική παροιμία της Βρετανίας σήμερα

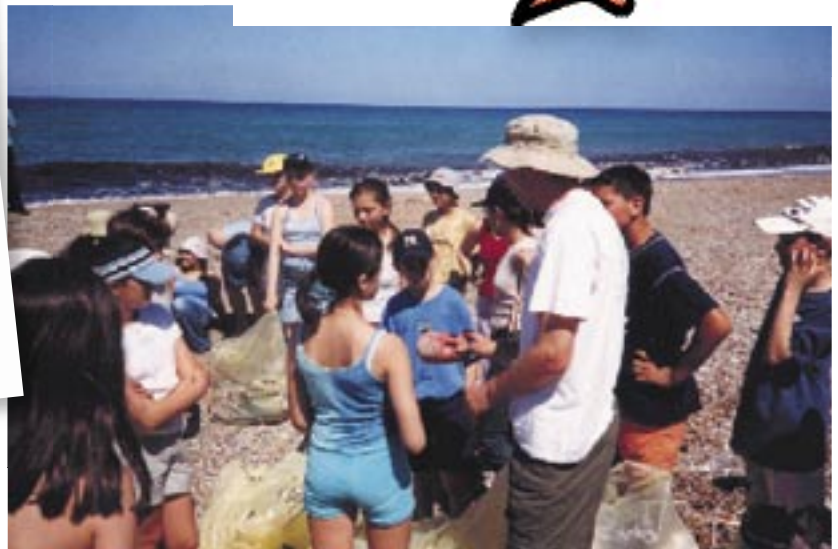
Με το πρόγραμμα ΟΙΚΑΔΕ καταλάβαμε ότι έχουμε τα ίδια ενδιαφέροντα με τα παιδιά στην Κύπρο. Τους αρέσουν τα ίδια παιχνίδια, τα ίδια τραγούδια και οι ίδιοι χοροί!

Θέκλα-Λίτσα Κυριάκου, Ελληνικό Σχολείο Queenswell, Ε τάξη.

Οι τηλεδιασκέψεις ενώνουν σχολεία.

Τα παιδιά του Σ του Θ' Δημοι Πάφου, ετοιμ φαράγ

Τα παιδιά των δύο σχολείων καθαρίζουν την παραλία Πάφου.

VI. Πολιτική ζωή

Οι Έλληνες που ζουν στη Βρετανία είχαν πάντα στο μυαλό και στην καρδιά τους το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει εδώ και τριάντα χρόνια η Κύπρος. Έτσι, με τις δραστηριότητές τους στην παροικία, φρόντιζαν συνεχώς να κρατούν επαφές με Κύπριους, Έλληνες και Άγγλους πρωθυπουργούς, υπουργούς και βουλευτές. Στόχος τους ήταν πάντα να ενημερώνονται οι ίδιοι συνεχώς για τις εξελίξεις και στη συνέχεια να διεκδικούν τη δίκαιη

λύση του προβλήματος. Κάθε χρόνο γίνονται πολλές επισκέψεις πολιτικών από την Ελλάδα και την Κύπρο καθώς επίσης και πολλά ταξίδια των ανθρώπων της παροικίας προς την Ελλάδα και την Κύπρο. Επίσης, πολλές εκδηλώσεις οργανώνονται κάθε χρόνο στην ελληνική παροικία της Βρετανίας με στόχο την ενημέρωσή της για τα προβλήματα Ελλάδας και Κύπρου, καθώς και συμπαράστασή της στις ανάγκες της Ελλάδας και της Κύπρου.

Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι.
Ποδηλατοδρομία διαμαρτυρίας
για το πρόβλημα της κατεχόμενης
Κύπρου (1983).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΠΗΓΕΣ

1. *Timotheos Catsiyiannis*, Bishop of Militoupolis, *The Greek Community of London*, London 1993
2. Χάρη Μεττή, *Οι ρίζες του Παροικιακού Ελληνισμού της Μεγ. Βρετανίας*, Εκδ. ΑΘΗΝΑ, Αθήνα 1998
3. Πνευματικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων, *Οι Έλληνες στην Αγγλία. Οδηγός Έκθεσης* 1997
4. Τιμόθεος Κατσιγιαννης, Επίσκοπος Μιλητουπόλεως, *Ο Ιάκωβος Βίρβος και η εποχή του*, 1983
5. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Τόμοι Ζ, Θ, Ι, ΙΣΤ, ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ
6. *Ο Ελληνισμός της Διασποράς και η Ελληνική Παιδεία του*, Στ' Διεθνές Παιδαγωγικό Συνέδριο, ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ, Αθήνα 1993
7. Ι. Κ. Χασιώτης, *Επισκόπηση της Ιστορίας της Νεοελληνικής Διασποράς*, ΒΑΝΙΑΣ 1993
8. Χρίστος Ζαβρός, *Ιστορία της Κυπριακής Παροικίας στη Μ. Βρετανία*, Λονδίνο 2000
9. Πανίκκος Λεωνίδα, *Με γυμνά πόδια*, Λευκωσία 2000
10. Χρίστος Κουππάρης, *Οι Κύπριοι της Βρετανίας, 50 χρόνια προσφοράς 1930-1980*, Λευκωσία 1999
11. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ, *Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι* (για τη Ε' και Στ' τάξη του Δημοτικού σχολείου), Λευκωσία 1990
12. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ, *Ελάτε να γνωρίσουμε την Κύπρο*, Λευκωσία 1992
13. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ, *Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι* (για τη Γ' και Δ' τάξη του Δημοτικού σχολείου), Λευκωσία 1993
14. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ, *Ιστορία της Κύπρου, Μεσαιωνική-Νεότερη*, Λευκωσία 1998
15. ΟΕΔΒ, *Ελληνικός Πολιτισμός*, Αθήνα 1999
16. ΟΕΔΒ, *Ελληνικός Πολιτισμός 2*, Αθήνα 2002
17. ΟΕΔΒ, *Στα Βυζαντινά χρόνια*, Αθήνα 1999
18. ΟΕΔΒ, *Στα αρχαία χρόνια*, Αθήνα 1998
19. ΕΦΤΑ ΗΜΕΡΕΣ, Εφημερίδα ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, (17 Ιουλίου 1994)
20. ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ, Ημερολόγιον 2001
21. Dorling Kindersley, *Kings and Queens of England and Scotland*
22. BATH, Authorised Guide Book, *The Roman baths at Bath*
23. Αναστάσιος Σαλαπάτας, *Ο Ελληνισμός στη Νότια Ουαλλία*, Κάρδιφ 1993
24. *Eu-αγγέλματα*, Τετράμηνον περιοδικόν Ελληνορθόδοξου κοινότητας Manchester Ιανουάριος 2000
25. Doros Partasides, *The portraits of Makarios*, London 1981
26. Ταξιδιωτικός Οδηγός, *Lonely Planet*, Britain, (London 1999)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστούμε όλους εκείνους που συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στη συγκέντρωση αυτού του υλικού.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους πιο κάτω Φορείς, Οργανώσεις και άτομα:

Ιερά Αρχιεπισκοπή Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας

Ενιαίο Φορέα Ελληνικής Παροικιακής Εκπαίδευσης (ΕΦΕΠΕ)

Ελληνικό Κέντρο

κ. Σωτήρη Γιωργαλλή, Σύμβουλο Τύπου Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας

κ. Μαρία Φάντη, Ακόλουθο Τύπου Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας

κ. Αγγελική Δεληγιάννη, Συντονίστρια Εκπαίδευσης στην Ελληνική Πρεσβεία Λονδίνου

κ. Σάββα Παυλίδη, Επιθεωρητή - Προϊστάμενο της Κυπριακής Εκπαιδευτικής Αποστολής

Σύλλογο Ελλήνων Γονέων

Ελληνικό Δημοτικό Σχολείο Λονδίνου

Ελληνικό Γυμνάσιο - Λύκειο Λονδίνου

Ελληνικό Κοινοτικό Κέντρο

Ελληνικά Σχολεία Απ. Βαρνάβα

Ελληνική Κοινότητα Απ. Βαρνάβα

Σχολεία ΟΕΣΕΚΑ

Ανεξάρτητα Ελληνικά Σχολεία Βρετανίας

Ανεξάρτητα Ελληνικά Σχολεία Λονδίνου

Εφημερίδα ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗ

Εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Εφημερίδα ΤΑ ΝΕΑ

κ. Ιουλιανή Θεορή

κ. Κωνσταντίνο Δράκο

κ. Νίνα Μαύλαπα

κ. Σωτηρούλα Κλεάνθους

π. Ιωσήφ Παλιούρα

κ. Τίτο Χριστοδούλου

We would also like to thank Mrs Jenny Hall of the Museum of London for her help and contribution.

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., ΠΕΘΥΜΝΟ 2004